

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF

DATO: 04.06.2025
SAKSHANDSAMAR: Inger Elin Skorpen og Terje Arne Krokvik
SAKA GJELD: Økonomisk langtidsplan 2026-2030

ARKIVSAK: 2025/107
STYRESAK: 065/25

STYREMØTE: 11.06. 2025

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Styret vedtar Økonomisk langtidsplan for 2026-2030.
2. Resultatkravet for perioden 2026-2030 blir fastsett som følger:

Resultat pr. foretak	Økonomisk langtidsplan					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Helse Stavanger	200 000	-440 000	-430 000	-312 000	-433 000	-327 000
Helse Fonna	10 000	50 000	10 000	20 000	50 000	70 000
Helse Bergen	50 000	75 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Helse Førde	-50 000	-45 000	-40 000	-35 000	-35 000	-15 000
Helse Vest IKT	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sjukehusapoteka Vest	0	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Helse Vest RHF	300 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum føretaksgruppa	511 000	0	0	133 000	42 000	188 000

Helse- og omsorgsdepartementet har stilt krav om at dei regionale helseføretaka innrettar verksemda innafor dei økonomiske rammer og krav som er sett, slik at sørge for-ansvaret vert oppfylt og det vert lagt til rette for ei berekraftig utvikling over tid.

3. Helseføretaka må i planperioden drive verksemda i tråd med årlege budsjетtrammer og nasjonale og regionale føringar.
4. Helseføretaka må styra og prioritera investeringane innanfor tilgjengeleg likviditet i økonomisk langtidsplan. Dersom resultatet endrar seg negativt må det gjerast nødvendige tilpassingar i investeringsplanen.

5. Eventuelle overskridingar eller prisendringar i byggjeprojekta må handterast innafor det tilgjengelege finansieringsgrunnlaget til det enkelte helseføretak. Dette inneber at det kan vere aktuelt å ta ned investeringsomfanget eller utsette delar av investeringane.
6. Dei årlege investeringsbudsjetta blir vedtatt i samband med behandlinga av dei årlege budsjetta. Avgjerda om og gjennomføring av investeringar må følgje fastsette retningslinjer for investeringar. Denne saka gir ikkje godkjenning for gjennomføring av dei enkelte projekta eller tilhøyrande lån.
7. Helseføretaka må i investeringsbudsjettet for 2026 ta omsyn til den justerte framdrifta som det er lagt opp til i denne rulleringa av ØLP

Helseføretaka blir bedt om å gjere ei vurdering av konsekvensane av endringane i ØLP. Helse Vest vil gjere endeleg vedtak om investeringsbudsjett for 2026 i konsernbudsjettsaka i februar 2026.

8. Rullering av ny økonomisk langtidsplan blir gjort våren 2026 med sikte på å behandle denne for føretaksgruppa før sommaren 2026.

Innleing

I tråd med den årlege budsjettprosessen har helseføretaka gjennomført ei rullering av økonomisk langtidsplan (ØLP). Rulleringa er basert på føresetnader og føringar som er gitt i eige brev i januar 2025. Det har og vært gjennomført dialogmøte med helseføretaka som ein del av prosessen. Alle helseføretaka har behandla sine saker om ØLP i sine respektive styre før denne saka blir behandla av styret i Helse Vest RHF.

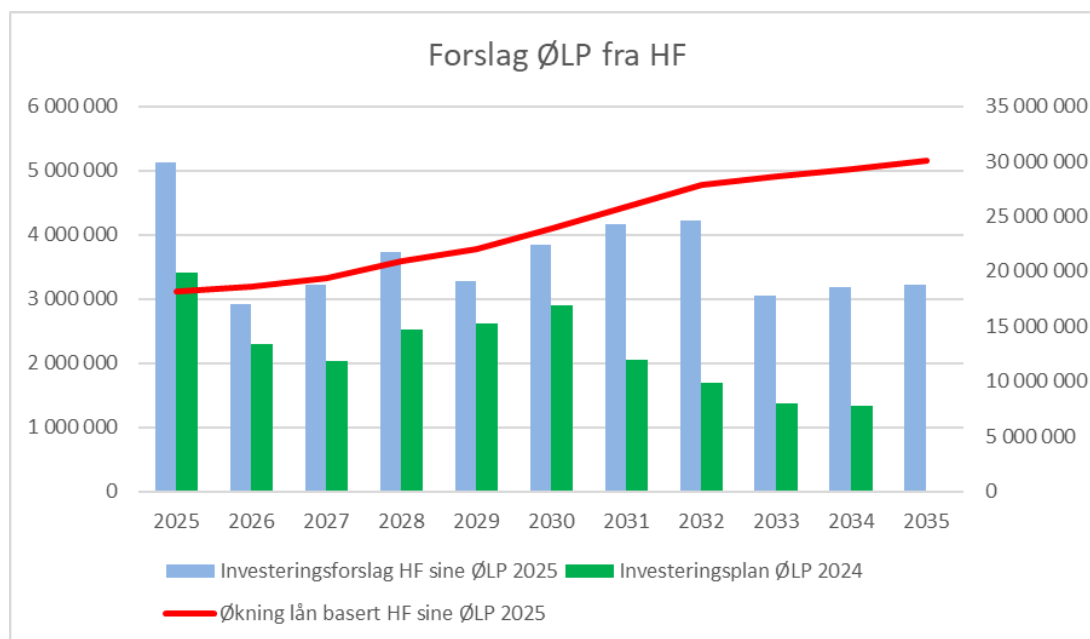
Det er lagt til grunn følgjande resultatkrav i rulleringa av ØLP:

Resultat ØLP våren 2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Helse Stavanger	200 000	-440 000	-430 000	-312 000	-433 000	-327 000	19 000	85 000	148 000	177 000	240 000
Helse Fonna	10 000	50 000	10 000	20 000	50 000	70 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Helse Bergen	50 000	75 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
Helse Førde	-50 000	-45 000	-40 000	-35 000	-35 000	-15 000	-10 000	-5 000	0	0	0
Sjkehusapoteka	0	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Helse Vest IKT	1 000	999	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Helse Vest RHF	300 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
SUM	511 000	0	0	133 000	42 000	188 000	569 000	640 000	658 000	687 000	750 000

Den økonomiske utviklinga så langt i 2025 er utfordrande, særleg sett i samband med at det blir gjennomført store byggeprosjekt og at det er planlagd store byggeprosjekt framover i tid. Manglande resultatoppnåing vil få direkte konsekvens for finansieringsgrunnlaget for investeringar.

Behovet for nye byggeprosjekt er vurdert som høgt i helseføretaka. Helseføretaka har derfor i sine planer både framskunda nokon av byggeprosjekta samt auka det samla investeringsnivået vesentleg samanlikna mot rulleringa av ØLP våren 2024.

I grafen nedanfor er det vist investeringsnivået som ligg til grunn i helseføretaka sin rullering av ØLP samanlikna mot investeringsnivået som låg til grunn i fjorårets ØLP. I tillegg er det illustrert kva føresetnad som er lagt til grunn for langsiktig lån knytt til investeringane:

Forskjellen i investeringsnivået i 2025 må delvis sjåast i samanheng med framdrifta på investeringane i 2024 og 2025 men og eit auka kostnadsnivå.

Den samla auken i investeringsforslaga er i perioden 2026 til 2034 på vel 14 mrd. kroner samanlikna mot fjorårets ØLP. Det er særleg utvikling av Sentralblokka i Helse Bergen fase 2 som bidrar til denne auken. I tillegg er det føresett opptak av lån frå HOD til finansiering av dei store prosjekta, slik at nivået på langsiktig gjeld til Staten går frå 18 til vel 30 mrd. kroner. Det er og føresett auka investeringsnivå både i Helse Fonna og Helse Førde jamført mot førre ØLP.

Eit så høgt investeringsnivå kan ikkje gjennomførast utan vesentleg betre årsresultat enn det som no er lagt til grunn. Det er i styresak 94/23 Investeringskraft og investeringsnivå i Helse Vest gitt ei tilråding om at det samla investeringsnivået i snitt ikkje bør overskride om lag 3 mrd. kroner i året og at lån ikkje bør auke ut over 18 mrd. kroner i planperioden.

Dette krev ei strammare prioritering mellom prosjekt og mellom føretak. Dette er eit forhold som vil bli tatt opp i kommande utviklingsplanarbeid. Investeringsnivået frå 2031 og ut over i planperioden er derfor vurdert som ei samla investeringsramme for føretaksgruppa. Det blir ikkje tatt stilling til enkeltprosjekt i denne ØLP. Det må etablerast ei regional prioriteringsliste for prosjekt over ein viss størrelse i samband med utarbeiding av ny regional utviklingsplan.

Den økonomiske utviklinga i 2025 viser at helseføretaka har ein utfordring med å nå sine resultatkrav. Dette er ei utfordring som helseføretaka tar med seg inn i 2026 og som det må jobbast vidare med dei kommande åra. Det er og ein usikkerheit og risiko knytt til kostnadsomfanget på byggeprosjekta. Administrerande direktør ser det derfor som nødvendig å gjere tilpassingar i framdrifta på dei investeringsplanane som helseføretaka har lagt til grunn i sin rullering av ØLP våren 2025.

Innretning ØLP 2025 for føretaksgruppa

For å ta ned risikoen blir det i denne rullering av ØLP føreslått å justere det samla investeringsnivået det første året til om lag det same nivået som låg til grunn i fjorårets rullering av ØLP. Investeringsnivået er elles justert ned i forhold til helseføretaka sine ØLP-er. Sjølv om dette isolert sett vil endre framdrifta på dei investeringsplanane som helseføretaka har lagt til grunn i sin rullering av ØLP, vil det likevel gje rom for å framskande nokon av investeringsprosjekta samanlikna mot fjorårets rullering av ØLP.

Ved neste års rullering av ØLP kan ein gjere ei ny vurdering på framdrifta på investeringsplanane, basert på utviklinga i den økonomiske og finansielle berekrafta.

Det blir derfor føreslått følgjande overordna innretning på rullering av ØLP 2025 for føretaksgruppa:

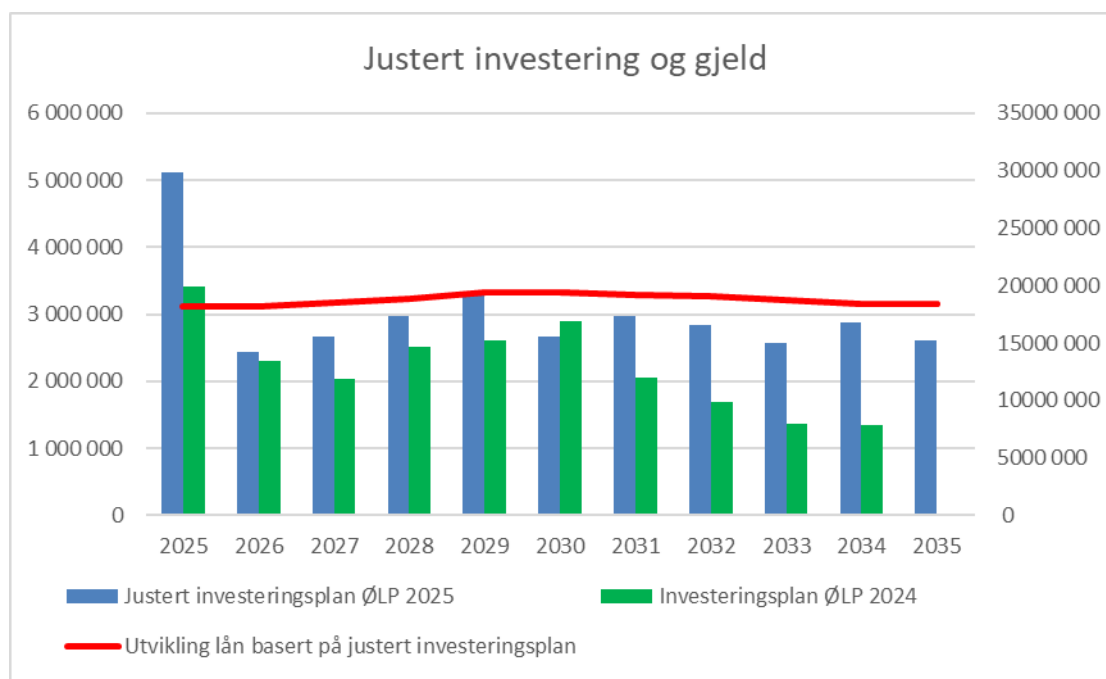
- Resultatkravet for føretaksgruppa må minimum vere i balanse
- Investeringsnivået skal over tid ligge på om lag 3 mrd. Kroner årlig
- Frå 2031 skal investeringsnivået vurderast som ei samla investeringsramme for føretaksgruppa. Det blir derfor ikkje tatt stilling til enkeltprosjekt i denne ØLP, men det

må etablerast ei regional prioriteringsliste i samband med utarbeiding av ny regional utviklingsplan

- Lån frå HOD skal holde seg stabilt på om lag 18 mrd. kr (2023 kroner) gjennom planperioden. Justert for prisvekst utgjør dette om lag 19 mrd. Kroner i 2025. Dette inneber at det må nedbetalast like mykje i langsiktig lån som det tas opp nye lån.
- Likviditetsnivået for føretaksgruppa bør i planperioden ikkje vere lågare enn 2 mrd. kroner.

Med utgangspunkt i desse premissane er det gjort justeringar i investeringsplanane til helseføretaka. Dette inneber likevel at nokon av prosjekta er framskunda og at investeringsomfanget ut over i perioden er auka opp samanlikna mot fjorårets ØLP. Endringane er nærmare omtala under kapitelet for investeringar.

Utviklinga i justert investeringsplan jamført mot fjorårets ØLP samt utvikling i gjeld, er illustrert i følgjande graf:

Fakta

Føretaksgruppa Helse Vest har over fleire år hatt eit høgt investeringsnivå som har lege mellom 4-6 mrd. kroner årleg. Ved fjorårets rullering av ØLP var det lagt opp til at ein ved ferdigstilling av Nye SUS BT1 skulle inn i ein fase der investeringsnivået ville bli noko lågare men at det framleis var behov for å definere ytterlegare investeringar framover i tid.

Føretaksgruppa har bygd seg opp ei stor gjeld som gir auka rentekostnader og avskrivningar, som igjen krev effektivisering av drifta og utfordrar framtidig moglegheit for nødvendige investeringar.

Førre rullering av økonomisk langtidsplan blei behandla av styret i Helse Vest 19.06.2024, jf. sak 064/24 Økonomisk langtidsplan 2025-2029. I vårens rullering av ØLP har helseføretaka oppdatert sine investeringsplanar og tilhøyrande føresetnader om lån. Dei største endringane føretaka har innarbeidd i sine ØLPar samanlikna mot fjorårets ØLP er følgjande:

- Helse Stavanger har framskunda oppstart av første fase av BT2 frå 2028 til 2026
- Helse Fonna har framskunda oppstart av sikkerheitsposten frå 2028 til 2026 og samtidig auka kostnadsomfanget frå 67 til 99 mill. kroner. I tillegg er investeringsnivået auka opp frå fjorårets nivå
- Helse Bergen har omarbeidd og redefinert framtidig investeringsbehov på Haukeland. Investeringsnivået er betydeleg høgare ut i planperioden enn det som låg til grunn i fjorårets ØLP. Det er føresett 90% lånefinansiering frå HOD
- Helse Førde har innarbeidd nye investeringar i diverse bygg med tilsvarende føresetnad om lån frå HOD og internt lån frå Helse Vest
- Sjukehusapoteka har framskunda investeringar frå 2029 til 2028 med tilsvarende føresetnad om lån frå Helse Vest.

Styret har i etterkant av fjorårets rullering av ØLP sak 064/24 gjort endring i lånesøknaden til Årstadhuset i Heles Bergen og første fase av byggetrinn 2 i Helse Stavanger, jf. styresak 086/24. Dette blei gjort med utgangspunkt i endra låneregime der det blei opna opp for å auke lånegraden til 90% av ei kostnadsramme på P50.

Styret har i møte den 5/3-25 behandla sak 031/25 Utbygging av Nordås i Helse Bergen – forprosjekt nytt sengebygg. Prosjektet blei vedtatt med ei kostnadsramme på 288 mill. kroner i 2024 kroneverdi og med eit internt lån på inntil 259 mill. kroner.

Helse Vest har i eige brev datert 22.01.2025 gitt helseføretaka føresetnader og føringar for utarbeiding av økonomisk langtidsplan 2026-2030. Dei økonomiske føresetnadane kan oppsummerast som følgjer:

- Alle tal i ØLP er utarbeidd i 2025-kroneverdi utan justering for pris og lønsvekst.
- Renteføresetnaden er basert på eit vekta gjennomsnitt mellom fastrenteavtalar, lån på flytande rente inklusive byggjelån under opptrekk og lån som har renteføresetnad i tråd med NIBOR1M. Frå 2030 er det nytta realrente.
- Vekst i aktivitet og økonomisk ramme er lagt på 1%, kor veksten er differensiert mellom føretaka, med 1,2% til Helse Stavanger som er høgast og 0,6% til Helse Førde som er lågast.
- Psykisk helse og tverrfagleg spesialisert rusbehandling skal framleis vere eit prioritert område, særleg tilbod til barn og unge og sikkerheitspsykiatri.

For meir detaljert informasjon rundt føresetnader og føringar blir det vist til eige kapittel i vedlegget til denne saka.

Det blir gitt ein nærmare kommentar knytt til resultat, investering og finansiering av helseføretaka sine ØLPar i vedlegg til denne saka.

Helse Vest vil i denne rulleringa av ØLP tilrå justeringar på helseføretaka sin rullering av ØLP våren 2025, men og framskundingar på nokre av prosjekta sett opp mot fjorårets rullering av

ØLP. Dei største endringane mot fjorårets ØLP ligg i Helse Bergen og det må her, som i alle helseføretaka, gjerast ein årleg vurdering på framdrifta i tråd med utviklinga i det økonomiske og finansielle grunnlaget.

Kommentarar

Drift

Helseføretaka legg samla opp til ein årleg vekst i aktiviteten (DRG poeng) på 1% innan somatikk og 0,5% innan psykisk helsevern. For Psykisk helsevern blir det bare berekna DRG poeng for poliklinisk aktivitet, ikkje for døgntil behandling.

Aktivitet - somatikk

DRG poeng - somatikk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng somatikk (døgn, dag, pol, legem)	344 506	348 388	351 986	355 622	359 298	363 012
ISF poeng somatikk private ideelle	23 895	23 895	23 895	23 895	23 895	23 895
<i>Sum DRG poeng somatikk</i>	<i>368 401</i>	<i>372 283</i>	<i>375 881</i>	<i>379 517</i>	<i>383 193</i>	<i>386 907</i>

Aktivitet - PHV/TSB

DRG poeng - PHV og TSB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng VOP - (psykisk helsevern voksne)	51 469	51 760	52 054	52 351	52 651	52 954
DRG poeng BUP - (psykisk helsevern barn)	52 811	53 113	53 419	53 728	54 040	54 355
DRG poeng TSB - tverrfaglig spesialisert rust	13 697	13 797	13 895	13 995	14 095	14 197
ISF poeng PHV og TSB private ideelle	20 217	20 217	20 217	20 217	20 217	20 217
<i>Sum DRG poeng PHV og TSB</i>	<i>138 194</i>	<i>138 888</i>	<i>139 586</i>	<i>140 291</i>	<i>141 003</i>	<i>141 722</i>

For bemanning legg helseføretaka samla opp til ein marginal årleg nedgang for 2025-2027 (-0,1%) i brutto månadsverk. I perioden 2027-2030 er det venta ein årleg marginal auke i brutto månadsverk (+0,2%).

Bemanning

Brutto månadsverk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Somatikk	17 218	17 196	17 173	17 192	17 207	17 216
Psykisk helsevern	6 036	6 038	6 048	6 072	6 099	6 124
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	1 180	1 180	1 180	1 181	1 181	1 182
<i>Sum brutto månadsverk</i>	<i>24 434</i>	<i>24 414</i>	<i>24 401</i>	<i>24 446</i>	<i>24 487</i>	<i>24 521</i>

Vekst i aktivitet kombinert med ein marginal endring i bemanning, gjer ei betring i produktiviteten både innan somatikk og psykisk helsevern for føretaka i perioden.

Produktivitet

Produktivitet	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Somatikk	1,78	1,80	1,82	1,84	1,86	1,87
Psykisk helsevern	1,72	1,73	1,73	1,73	1,73	1,74
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	0,97	0,97	0,98	0,99	0,99	1,00

Resultatkrav

Helse Vest skal innrette si verksemd innanfor økonomiske rammer og krav frå staten, slik at sørge for- ansvaret vert oppfylt og det vert lagt til rette for ei berekraftig utvikling over tid. Helseføretaka må som hovudregel handtere investeringsbehovet innanfor den likviditet ein klarer å skape gjennom drifta. Det er derfor heilt nødvendig at føretaksgruppa får store nok resultat slik at ein klarer å finansiere investeringane. For dei største investeringane kan Helse Vest søke lån frå Helse- og omsorgsdepartementet.

Føretaksgruppa Helse Vest har over mange år levert økonomiske resultat i størrelsen 7-800 mill. kroner. I 2024 enda resultatet på 900 mill. kroner mellom anna som følgje av ei varig styrking av sjukehusøkonomien i revidert nasjonalbudsjett som for Helse Vest utgjorde 220,5 mill. kroner. I tillegg blei det tildelt eingongsløyving i nysalderinga der helseføretaka fekk tildelt 256 mill. kroner. I 2023 var resultatet betydeleg lågare og enda opp på 317,4 mill. kroner.

Styret behandla i februar 2025 sak 006/25 Konsernbudsjett 2025 og gjorde vedtak om følgjande resultatkrav for 2025:

Resultatkrav 2025	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde	Sjukehus Apoteka	Helse Vest IKT	Helse Vest RHF	TOTAL
Resultatkrav	200 000	10 000	50 000	-50 000	0	1 029	300 000	511 029

Så langt i 2025 er resultatutviklinga krevjande, føretaksgruppa er 75 mill. kroner bak budsjett pr. april og alle helseføretaka har lågare resultat enn planlagt hittil i år. Helseføretaka klarer å levere aktivitetsnivået som er planlagt, men driftskostnadene er høgare enn planlagt. Det er innan løn- og personalområdet og varekostnader/medisinar utfordringane er størst. Høgt sjukefråvær og ubesette stillingar gjer høgare kostnader til vikarar, overtid og innleige.

I tabellen under er det vist eit samandrag av resultatutviklinga som ligg til grunn i føretaka sin rullering av økonomisk langtidsplan fram til år 2030:

Resultat pr. foretak	Økonomisk langtidsplan					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Helse Stavanger	200 000	-440 000	-430 000	-312 000	-433 000	-327 000
Helse Fonna	10 000	50 000	10 000	20 000	50 000	70 000
Helse Bergen	50 000	75 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Helse Førde	-50 000	-45 000	-40 000	-35 000	-35 000	-15 000
Helse Vest IKT	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sjukehusapoteka Vest	0	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Helse Vest RHF	300 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum føretaksgruppa	511 000	0	0	133 000	42 000	188 000

Helseføretaka har gjort ei vurdering av nødvendige tiltak for å tilpasse drifta til dei økonomiske rammene slik at dei kan nå resultatkravet. Resultatkravet i Helse Vest RHF er reetablert til 350 mill. kroner, frå 300 mill. kroner i 2025.

Samla resultat for føretaksgruppa syner eit resultat som vil falle frå 2026 som følgje av at mange av dei store prosjekta er ferdige og at resultata blir påverka av auka avskrivningar og

rentekostnader. Den stramme økonomiske ramma i 2025 vil og kunne ha effekt inn i dei kommande åra.

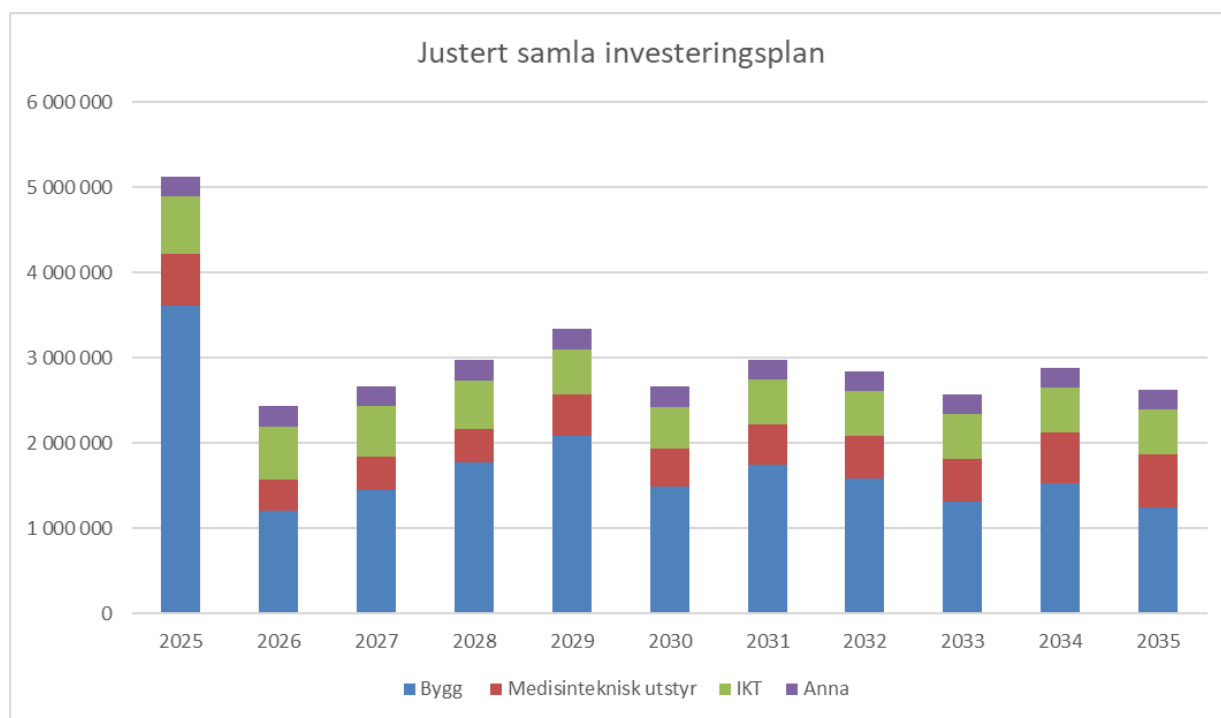
Helse- og omsorgsdepartementet har stilt krav om at dei regionale helseføretaka innrettar verksemda innafor dei økonomiske rammer og krav som er sett, slik at sørge for-ansvaret vert oppfylt og det vert lagt til rette for ei berekraftig utvikling over tid.

Det totale resultatet i ØLP tilfredsstillir dette kravet i heile 10 års perioden, men med lågast mogleg margin i 2026 og 2027.

Justert investeringsplan

Investeringane som omtales er justert til om lag same nivå som låg til grunn i fjorårets ØLP.

Utviklinga i det samla investeringsnivået med dei føreslått justeringane på investeringsplanane;

Investeringsnivået, som dei siste åra har låge på 5 til 6 mrd. kroner, vil falle ut over i planperioden. Det er særleg ferdigstilling av Nye SUS byggetrinn 1 i 2025 som vil bidra til at investeringsnivået blir lågare frå 2026. Oppgangen i 2027 og 2028 er i hovudsak relatert til Nye SUS og første fase av byggetrinn 2 og nokre av Helse Bergen sine prosjekt. Helse Bergen har eit relativt jamt nivå på sin investeringsportefølje som består av ei rekke store og mindre prosjekt. Helse Fonna vil i dei kommande åra ferdigstille pågåande byggeprosjekt i Haugesund.

Detaljert oversikt over investeringar i kvart helseføretak er vist i vedlegget til denne saka.

Helse Stavanger

Føretaket er no inne i den siste delen av byggetrinn 1 på Nye SUS der byggetrinnet er planlagt ferdig i løpet av 2025. Det er planlagt innflytting november 2025. For 2025 er gjenstående investeringar til byggetrinn 1 estimert til 2,2 mrd. kroner og 20 mill. kroner i 2026.

Totale investeringar som er lagt til grunn for 2026 er på ca. 408 mill. kroner, som er noko høgare enn det som var lagd til grunn i fjorårets ØLP. Dette er relatert til mellomfasen med todelt drift mellom Våland og Ullandhaug,

- Oppstart av SUS første fase BT2 (410 mill. kroner) blir endra frå 2028 til 2027 med tilhøyrande endring av utbetalingsplan på lån frå HOD
- Etter gjennomføring av første fase BT2 må det gjerast ei vurdering på kva som er eit realistisk og berekraftig investeringsnivået i resterande delen av planperioden samtidig som målsettinga må vere å redusere langsiktig gjeld.

BT2 del ein inneholder poliklinikk og dagbehandling, hovudsakeleg for medisinske fag. Føretaket vil få samla behandlingstilbodet og unngå ulempene med todelt drift for desse faga. BT2 har ei total kostnadsramme på 1,561 mrd. kroner (P50). Helse Stavanger er tildelt lån frå staten frå 2025 på totalt 1 405 mrd. kroner. (90% finansiering). Oppstart blir i 2027, med noko førebuande aktivitet i 2025 og 2026.

Helse Fonna

Føretaket er godt i gang med byggetrinn 2 ved Haugesund sjukehus, som består av 6 etasjar for sengepostar med fleire einsengsrom, isolat og moglegheit for inndeling i kohortar. Kostnadsramma er på om lag 1,2 mrd. kroner (P85) og er planlagt ferdig i 2027.

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 (ca. 385 mill. kroner) er høgare enn det som låg til grunn i fjorårets ØLP og er relatert til byggetrinn 2 ved Haugesund sjukehus.

- Oppstart av sikkerheitspost (20 mill. kroner oppstart 2026)
- Innreieing Sterilsentral (20 mill. kroner oppstart 2027)
- Etablering av Obs-post (10 mill. kroner oppstart 2027)

Bygging av ny sikkerheitspost ved Valen sjukehus har vore omtalt i økonomisk langtidsplan tilbake til 2021. Planen er å byggja 14 sengeplassar for å kunne ivareta både framtidig internt behov og regionalt behov. Dei nye areala vil gje redusert bruk av tvangstiltak og isolasjonstid samt reduksjon i førekomst av hærverk, vald og truslar. Ein annan effekt vil vera reduksjon i vedlikehaldskostnader for eksisterande bygg.

Kostnadsramma for sikkerheitspost ved Valen sjukehus er på 99 mill. kroner (20. mill. kroner i 2026 og 79 mill. kroner i 2027. Investeringsramma er auka opp frå fjorårets ØLP som var 67 mill. kroner. Investeringa er føresett finansiert med internt lån frå Helse Vest. Vurdering av internt lån blir gjort i samband med den årlege budsjettprosess, vanlegvis i konsernbudsjettsaka.

Dei andre planlagde investeringane (Innreiing sterilsentral og etablering av Obs-post) vil alle bidra til forbetring og effektivisering av drifta. Også desse investeringane er føresett finansiert med internt lån frå Helse Vest. Vurdering av internt lån blir gjort i samband med den årlege budsjettprosess, vanlegvis i konsernbudsjettsaka.

Helse Bergen

Føretaket har ein omfattande investeringsplan/arealplan som består av fleire store og mindre prosjekt som strekker ser over fleire (ti)år. Endringar i føresetnader og behov gjer at føretaket jamleg har ein gjennomgang av arealplanen og justerer denne i forhold til tilgjengeleg økonomisk og finansiell ramme.

Investeringane som er lagt til grunn i 2026 (ca. 862 mill. kroner) er lågare enn det som var lagd til grunn i fjorårets ØLP.

- Sentralblokk fase I oppstart 2027. Det er forutsett lån frå HOD (90% finansiering) til denne investeringa.
- Sentralblokk fase 2 oppstart når fase I er gjennomført. Det er forutsett lån frå HOD (90% finansiering) til denne investeringa.

Bygginga av protonsentret er ferdig og Helse Bergen er i gang med oppstart av senteret. Investeringa i protonsentret er fullfinansiert av staten med lån og øyremerka tilskot

Prosjektet Årstadhuset er planlagt med oppstart i 2026, med noko førebuande aktivitet i 2025 (15 mill. kroner). Helse Bergen er tildelt lån frå staten frå 2025 på totalt 612 mrd. kroner. (90% finansiering). Kostnadsramma har blitt 130 mill. kroner høgare enn det som låg til grunn ved lånesøknad til HOD i 2024.

Nordåsprosjektet er planlagt med ei investeringsramme på vel 351 mill. kroner (oppjustert med ca. 105 mill. kroner frå fjorårets ØLP. Nordåsprosjektet blei godkjent i styremøte i Helse Vest RHF 05. mars 2025, med ei kostnadsramme på 288 mill. kroner (2024 kroner) og blei tildelt eit internt lån på 259 mill. kroner (90% finansiering). Kostnadsauken må dekkast inn gjennom kutt i prosjektet eller tilpassingar/reduksjon i andre investeringsprosjekt.

Helikopterbasen er forskyvd til 2027 og er planlagt med ei investeringsramme på 295 mill. kroner og er føresett fullfinansiert med internt lån frå Helse Vest. Helse Vest tar ikkje stilling til internt lån til dette prosjektet no.

Ut over dette ligg det fleire større og mindre prosjekt inne i investeringsplanen som gjeld både utvikling av Haukelandsområdet samt andre investeringar. Fleire av desse er føresett finansiert med lån frå staten, men det er førebels ikkje gjort ei formell behandling av konseptrapporten til desse prosjekta. Dette er eit forhold som vil bli vurdert og tatt opp når den økonomiske og finansielle situasjonen er meir avklart framover.

Helse Førde

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 (ca. 175 mill. kroner) er auka opp frå fjorårets ØLP.

- Angabygget/Vestlandslegen(50 mill. kroner oppstart 2026)

- Intensiv/akuttmottak (50 mill. kroner oppstart 2026)
- Svana inkl. teknisk (25 mill. kroner oppstart 2026)

Angabygget gjeld utbetring og rehabilitering av bygget for å skapa plass til Vestlandslegen. Oppstart av Vestlandslegen er planlagd hausten 2025 og dei første studentane kjem til Førde i 2028. Vestlandslegen er eit prosjekt med stort fokus. Helse Førde legg opp til ei total kostnadsramme på 100 mill. kroner for å utbetre og rehabilitere Angabygget. Ombygging av intensiv- og akuttmottak og oppgradering av teknisk anlegg har ei forventa kostnadsramme på 125 mill. kroner. Alle desse investeringane er føresett finansiert med internt lån frå Helse Vest. Vurdering av internt lån blir gjort i samband med den årlege budsjettprosess, vanlegvis i konsernbudsjettsaka.

Helse Vest IKT

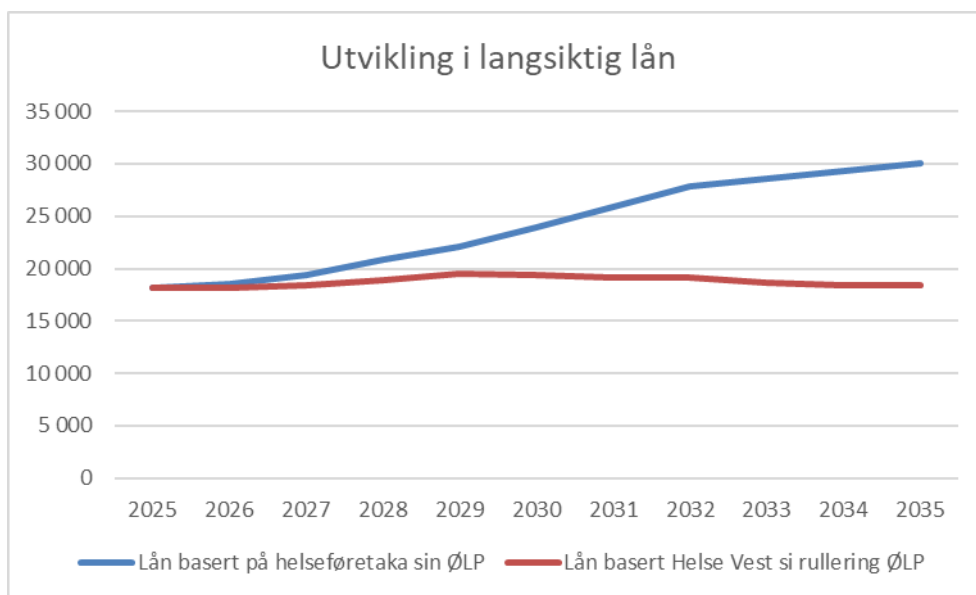
Helse Vest IKT har i sin ØLP lagt inn eit årleg investeringsnivå relatert til IKT-porteføljen på om lag 540 mill. kroner per år dei nærmaste åra. Denne er forventa å falle noko ut over i perioden.

Sjukehusapoteka

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 og 2027 er på 0,-. I 2028 er det lagt inn investeringar til utviklingsplan for Sjukehusapoteka i Bergen med 100 mill. kroner, innreiing produksjonslokale i Førde med 15 mill. kroner og automatisering produksjon på 10 mill. kroner.

Utvikling i gjeld

Den høge investeringsaktiviteten som føretaksgruppa har vore igjennom dei siste åra, gjer at gjeldsnivået har bygd seg opp og vil med basis i helseføretaka si rullering av ØLP våren 2025 fortsette å auke dei kommande åra. Dette inneber at rentekostnadene aukar betydeleg no som byggjelån blir konvertert til langsiktig lån. Dette gjer også at resultatet blir meir sensitivt for svingingar i rentenivået. Dersom ein skulle gjennomføre alle investeringane som føreslått i helseføretaka sine ØLPar vil samla gjeld auke til om lag 30 mrd. kroner. Dette vil krevje høg effektivisering for å handtere auka kostnader samt gjere resultatet ekstra sensitivt i forhold til svingingar i rentenivået . Som omtalt ovanfor er dette ikkje berekraftig og det er derfor i denne rulleringa av ØLP gjort tilpassingar i planlagt opptak av lån. Dette er illustrert i grafen under:

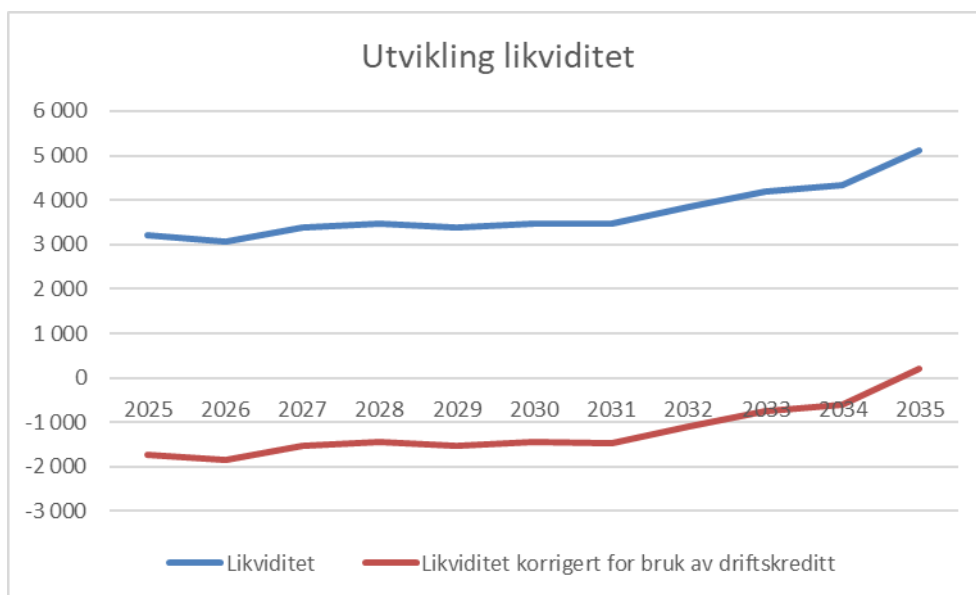
Det er i Helse Vest sin rullering av ØLP lagt til grunn at gjeldsbelastninga ikkje må auke vesentleg i forhold til det nivå ein allereie ligg på. Dette inneber at investeringsramma ikkje må bli sett høgare enn at ein klarer å gjennomføre denne med eit låneopptak som ligg på om lag 18-19 mrd. kroner (prisjustert real kroneverdi) gjennom planperioden. Dette er om lag same nivå som blei føresett i førre rullering av ØLP.

Med eit lånenivå på om lag 18-19 mrd. kroner vil resultatet likevel vere sensitivt for svingingar i rentenivået. Samtidig blir dette vurdert til å vere meir handterbart enn om ein skulle auke opp gjeldnivået ytterlegare.

Utvikling i likviditet og finansieringsevne

Med føresetnad om at helseføretaka klarer å oppnå dei resultata som er lagt til grunn i sine økonomiske langtidsplanar, vil den samla likviditeten vere relativt stabil på vel 3 mrd. kroner og ha ein svak auke i slutten av planperioden. Dette føreset og at det ikkje blir vesentleg kostnadsauke i investeringsprosjekta og at investeringsnivået blir tilpassa eit nivå som understøtter ei gjeldsutvikling som er relativt flat på om lag 18-19 mrd. kroner i planperioden.

I grafen nedanfor er utviklinga i likviditeten basert på justert investeringsplan i Helse Vest si rullering av ØLP. Likviditeten inkluderer bruk av driftskreditt i Norges Bank. Dette inneber at ein og har ei kortsiktig gjeld knytt til denne likviditeten. Likviditet utan bruk av driftskreditt er og vist i grafen.

Helse Vest vil få tildelt ny driftskredittramme i føretaksmøtet i juni 2025. Dette er ikkje reflektert i tala ovanfor. Endringa i driftskredittramma vil alt anna like ikkje påverke den samla likviditet relatert til investeringar då endringa i driftskredittramma vil vere samanfallande med tilsvarande endring i likviditetsbehov relatert til pensjon. Det vil derimot påverke forskjellen mellom dei kurvane som er vist i grafen.

I likviditetsutviklinga er det lagt til grunn at Helse Vest RHF har eit resultat på 350 mill. kroner. Erfaringa og utviklinga dei siste åra viser at med ei vidareføring av gjeldande budsjettopplegg vil resultatet i RHFet ligge ein stad mellom 6 til 700 mill. kroner dersom det ikkje oppstår uventa kostnader. Dette vil isolert sett bidra til å styrke likviditetsutviklinga ut over det som er vist i grafen ovanfor. Samtidig kan det vere forhold knytt til manglande resultatoppnåing i helseføretaka og/eller auka kostnader i byggeprosjekt som vil påverke likviditeten på den negative sida. Samla sett blir derfor likviditeten som vist i grafen ovanfor vurdert som tilfredsstillande.

Dersom forholda tilseier det kan ein vurdere både omfanget på investeringar og/eller nedbetaling på langsiktig lån til HOD, for å balansere likviditetsnivået mot eit nivå på langsiktig gjeld rundt 18-19 milliardar kroner.

Samla vurdering av risiko

Helse Vest har dei siste åra vore gjennom ein fase med særleg høgt investeringsnivå, med store byggeprosjekt i alle helseføretaka. Oppsparte midlar i kombinasjon med opptak av lån til dei store byggeprosjekta har gjort at likviditeten fram til no har vore god. Det er likevel fleire forhold som vil vere med å påverke risikoen, og det vil her bli gitt ei omtale av dei ulike forholda, samt vist ein samla stresstest på risiko og likviditet.

Resultatutvikling

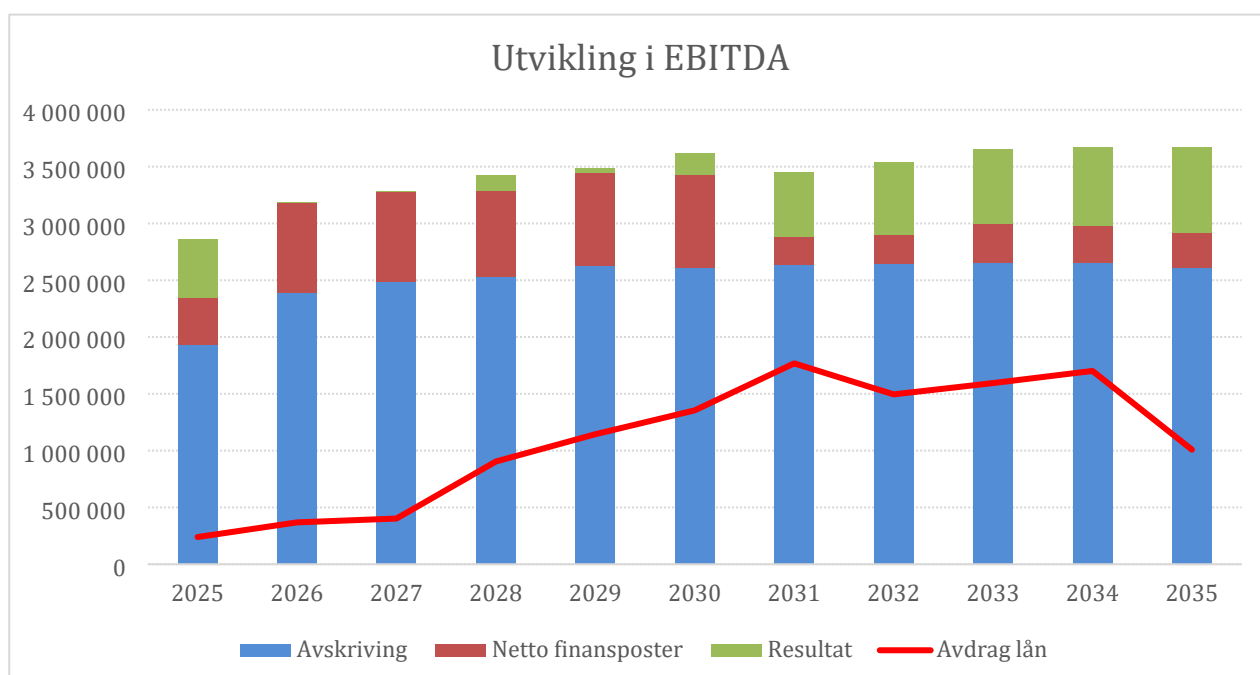
EBITA og resultatgrad viser føretaket si evne til å dekke rentekostnader og årsresultat. Planlagt resultatutvikling i planperioden viser ein EBITA* på 7,4% for 2026, som aukar årleg

til 8,0% i 2030. Resultatgrad* er på 1,9% for 2026 og aukar årleg til 2,2% for 2030. Den planlagde resultat utviklinga viser ein positiv trend i marginar fram i tid.

For 2024 er EBITA på 6,5% og resultatgraden på 2,3% for føretaksgruppa. Hittil i 2025 (pr. april) er EBITA på 5,1% og resultatgraden på 1,0%. Dette er vesentleg lågare enn den planlagde resultatutviklinga fram i tid. Dersom føretaka skal oppnå den planlagde resultatutviklinga med tilhøyrande EBITA og resultatgrad i langtidsperioden, krev det ei betydeleg forbetring av drifta. Det inneberer at kostnadsnivået i drifta må reduserast, medrekna reduksjon av sjukefråværet. Vidare er det heilt nødvendig at føretaka klarer å realisere gevinstar frå IKT og byggeprosjekta.

For å synleggjere risikoen knytt til planlagd resultatutvikling, er det i figuren nedanfor illustrert utviklinga i EBITDA som ligg i ØLP. Denne viser kva som er nødvendig utvikling i EBITDA for å dekke avskrivningar, rentekostnader og positivt resultat (resultatet er illustrert med grønt) i dei kommande åra. Det er og lagt inn ein kurve i rødt som viser utvikling i avdrag på lån slik at ein kan sjå dette i samanheng med avskrivningar.

*EBITA=(driftsresultat før avskrivningar % driftsinntekter), resultatgrad (driftsresultat % driftsinntekter)

Helse Vest	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Driftsresultat før avskrivning (EBITDA)	2 862 516	3 186 790	3 283 028	3 422 331	3 483 514	3 617 308	3 453 376	3 539 018	3 654 597	3 666 996	3 672 372
Avskrivning	1 932 129	2 386 590	2 488 161	2 524 591	2 627 816	2 606 288	2 632 064	2 643 543	2 656 760	2 654 398	2 609 647
Netto finansposter	419 375	800 200	794 866	764 740	813 698	823 020	252 313	255 476	339 837	325 599	312 725
Resultat	511 012	0	1	133 000	42 000	188 000	569 000	639 999	658 000	686 999	749 999
Avdrag lån	239 308	368 388	402 140	904 216	1 144 272	1 354 641	1 768 075	1 495 240	1 594 607	1 701 512	1 008 423

Dersom føretaka ikkje klarer å oppnå nødvendige forbetring i drifta, vil det gje ei negative utvikling på likviditeten.

Kostnadsoverskridingar

I tillegg er det risiko knytt til auka kostnader på den høge investeringsaktiviteten som helseføretaka er midt oppe i no. Sjølv om investeringsnivået blir tilpassa ei ramme på om lag 3 mrd. kroner, vil dette fortsett vere eit høgt investeringsnivå med risiko for overskridingar. Samtidig ligg det og inne føresetnad om sal av eigendomar, der det er usikkerheit knytt til realiseringstidspunktet. Det er og risiko knytt til utvikling i renter, som vil få stor innverknad på resultatata framover i tid når lån til byggeprosjekt blir konvertert til langsiktig lån.

Spørsmålet er i kor stor grad føretaksgruppa Helse Vest kan handtere desse forholda i dei første åra i planperioden. Det er derfor gjort ei vurdering i forhold til ein stresstest på likviditeten der ein testar ut konsekvensane av at kostnadene til investeringar aukar ut over det som er lagt til grunn i rulleringa av ØLP. Eventuelle kostnadsoverskridingar er her vurdert å vere størst i dei første åra. Deretter må ein gjere nye vurderingar i samband med behandling og vedtak av nye investeringsprosjekt. Styret i Helse Vest må uansett ta stilling til om nye prosjekt skal først vidare til gjennomføring i samband med behandling av forprosjekt og gjennom dette gjere ei vurdering av risiko for kostnadsoverskridingar.

Renteutvikling

Endringar i rentenivå påverkar finanskostnadene. Rentenivået har blitt høgare samanlikna med førre ØLP 2025-2029. Dei langsiktige investeringslåna er sikra med fastrenteavtaler, men det er forventa at rullering av rentesikring og konvertering av byggjelån til langsiktige lån (bygg som blir stilt ferdig) i perioden, vil medføre eit høgare rentenivå på låneporteføljen. Auka rentenivå vil påverka resultatutviklinga og likviditeten negativt.

Byggjelån under opptrekk har flytande rente.

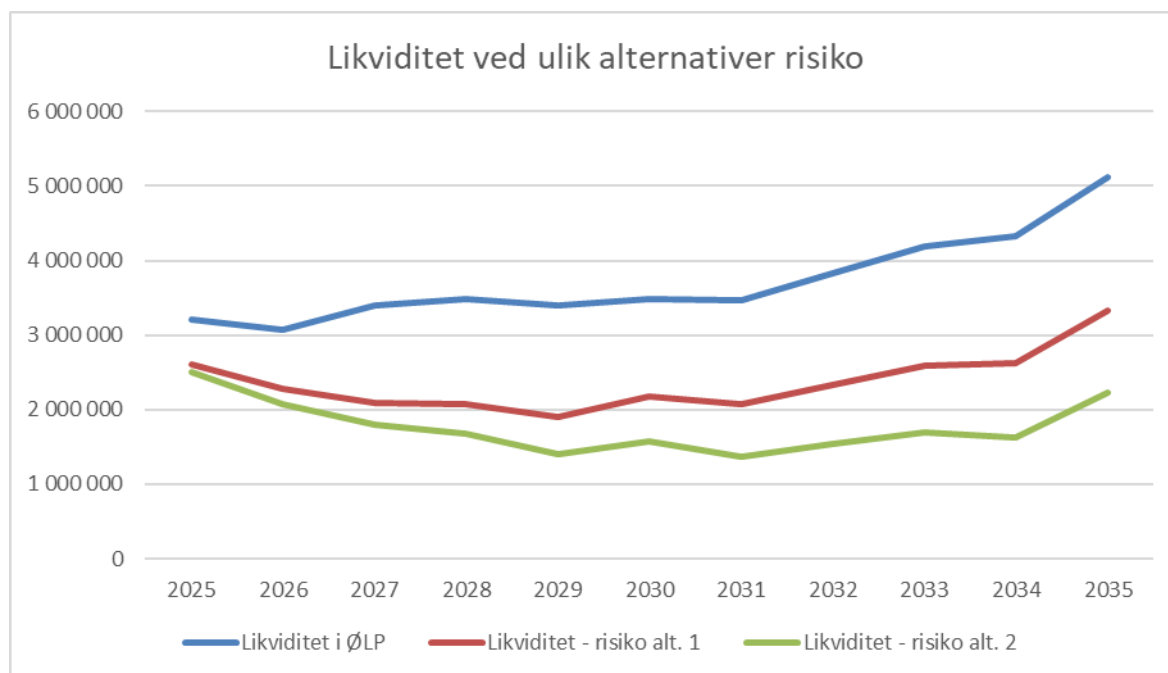
Likviditet – stresstest

Helse Vest har i tidlegare styresak, og seinast i sak 119/22, drøfta kva som kan vere eit forsvarleg nedre nivå på likviditet i forhold til å ivareta drifta på ein tilfredsstillande måte. Vurderinga den gang var at likviditeten ikkje bør vere lågare enn 1 mrd. kroner for føretaksgruppa. Dette var utan bruk av driftskreditt, kor driftskredittramma på dette tidspunkt utgjorde 2,6 mrd. kroner. Den samla likviditeten ligg i planperioden på vel 3 mrd. kroner og aukar mot slutten av perioden.

For å gjere ein stresstest på likviditetsutviklinga dei nærmaste åra i ØLP er det i grafen nedanfor vist effekten av ulike scenario for risiko målt opp mot talgrunlaget som ligg i ØLP.

I risiko alternativ 1 er det lagt inn manglande resultatoppnåing med 200 mill. kroner i 2025 og deretter 100 mill. kroner årleg i forhold til det som ligg i ØLP. I tillegg er det lagt inn kostnadsoverskridingar på investeringar opp mot 600 mill. kroner samt forsinka gevinst ved realisering av eigeidom.

I risiko alternativ 2 er det lagt inn ytterlegare manglande resultatoppnåing med 100 mill. kroner årleg i forhold til det som ligg i ØLP. Elles dei same føresetnadane som i alternativ 1.

Risikoalternativa med høvesvis 100 og 200 mill. kroner framover i tid kan synast som eit forsiktig anslag. I desse anslaga ligg det og ei vurdering av at resultatet i Helse Vest RHF har ei oppside sett opp mot det resultatnivået som ligg inne i ØLP.

Når det gjeld risikovurderinga knytt opp mot overskridingar på investeringar er vurderinga at det er dei nærmaste åra kor det er høgast risiko. I innretninga på ØLP er det lagt opp til at det skal vere ei øvre ramme på investeringar på 3 mrd. kroner i regionen, og det er derfor ikkje tatt stilling til enkelt prosjekt i perioden etter 2030. Det vil derfor bli gjort ei sjølvstendig vurdering av dei enkelte prosjekta med tilhøyrande risiko når desse skal til behandling og vedtak i styret i Helse Vest dei kommande åra.

I risikovurdering alternativ 1 vil likviditeten med dei føresetnadene som er lagt inn kunne tangere eller vere rett i underkant av 2 mrd. kroner. Dette er eit forhold som må vurderast på nytt ved kommande rullering av ØLP og i samband med den årlege budsjettprosess.

Konklusjon

Oppsummert er vurderinga at det er rom for å handtere noko risiko i forhold til likviditet og finansieringsevne, men at denne i stort er avgrensa til dei scenarioa som er skissert ovanfor. Ut over dette er det små marginar og høg risiko i forhold til å oppnå positive resultat i åra 2026 og utover i perioden. Ein må derfor overvake utviklinga og vere varsam med å sette i gang prosjekt som kan utløyse kostnader før ein kjenner og har god oversikt på økonomien framover.

Det viktigaste er at føretaka klarer å oppnå føresetnaden om forbetring i drifta (EBITDA) og såleis det resultatnivået som er lagt til grunn i ØLP. Dette vil sette føretaksgruppa i betre stand til å handtere andre risikoforhold som kostnadsoverskridingar, auka prisstigning og auka rentekostnader.

Gjeldsnivået i Helse Vest er allereie høgt og det er viktig at ein ikkje bygger opp ytterlegare gjeld i åra framover. Det er derfor viktig at investeringsnivået over tid ikkje overstig eit gjennomsnittleg årleg nivå på 3 mrd. kroner. Frå og med 2031 vil det samla investeringsnivået blir vurdert som ei samla investeringsramme for føretaksgruppa. Det tas ikkje stilling til enkeltprosjekt i denne rullering av ØLP. Det må i staden etablerast ein regional prioriteringsliste for prosjekt over ein viss størrelse i samband med utarbeiding av ny regional utviklingsplan.

Uspesifiserte lånefinansierte investeringar er ikkje med i denne rulleringa av ØLP. Denne typen investeringar må vurderast i seinare ØLP'ar når planane er konkretisert og innanfor den samla investeringsramma som er sett.

Lån frå HOD må halde seg stabilt på om lag 18-19 mrd. kroner (prisjustert real kroneverdi) gjennom planperioden. Dette inneberer at det må nedbetalast like mykje i langsiktig lån som det blir tatt opp nye lån til byggeprosjekt.

Ein må innrette investeringar i tråd med resultatutviklinga og finansieringsgrunnlaget slik at likviditetsnivået i føretaksgruppa ikkje blir lågare enn 2 mrd. kroner.

VEDLEGG

Forutsetningar og føringar for ØLP

I samband med rullering av ØLP våren 2025 er det lagt til grunn følgende føresetnader og føringar til helseføretaka:

1.1 Plangrunnlag

Økonomiske langtidsplanen skal vere realistisk og føretaka skal synleggjere korleis ein skal utvikle og tilpasse tenestene i perioden for å møte framtidige utfordringar innanfor påreknede økonomiske rammer.

Arbeidet med ØLP må sjåast i samanheng med utviklingsplanen i kvart føretak og den regionale utviklingsplanen. Dei årlege styringsdokumenta til føretaka gir konkrete føringar og rammer. Mange av føringane i styringsdokumenta må sjåast i eit lengre perspektiv. ØLP må og bygge på nasjonale og regionale føringar og eksisterande planar.

Utgangspunktet for føretaka sine langtidsplanar er noverande opptaksområde og funksjonar. Det kan bli endringar i oppgåvefordelinga mellom føretaka i perioden. Dette er likevel forventa å vere mindre endringar og desse må handterast når det er aktuelt.

Utviklinga i behovet for tenester innanfor føretaket sitt opptaksområde må vurderast. Utgreinga må vere basert på beste kunnskap om korleis befolkningsutvikling, sjukdomsutvikling, utvikling innanfor medisinsk teknologi og forventningane til helsetenestene vil påverke behovet og etterspurnaden etter tenester.

Føretaksmøtet 11. juni 2024 bad de regionale helseføretaka utarbeide en felles mal for innhald og utforming av økonomisk langtidsplanar som kan leggjast til grunn for oppdaterte langtidsplanar i juni 2025. I den forbindelse vil det inngå nokre tilleggskrav som gjeld aktivitet og bemanning som vil bli innarbeidd i felles mal.

Ut frå beste kunnskap må føretaka vurdere kva type utfordringar utviklinga kan forvente å gi når det gjeld for eksempel kapasitet, pasientlogistikk, prioriteringar, oppgåvefordeling mellom spesialisthelsetenesta og primærhelsetenesta, tilgang og bruk av medisinteknisk utstyr og teknologi.

1.2 Aktivitet

I malverket knytt til aktivitet skal den budsjetterte aktivitetsutviklinga målt i DRG-poeng bli fordelt på tenesteområda somatikk, psykisk helsevern vaksne (VOP), psykisk helsevern barn (BUP) og tverrfagleg spesialisert rusbehandling (TSB). Det er ikkje DRG poeng innen døgnbehandling VOP, BUP og TSB.

1.3 Bemanning

Bemanningsutvikling i planperioden inngår i malverket i form av brutto månadsverk per tenesteområde. Med brutto månadsverk meiner ein all arbeidstid som er budsjettert utbetalt,

omgjort til månadsverk. Dette inkluderer faste tilsette, vikarar, engasjement, tilsette som har permisjon med lønn, utvida arbeidstid leger, timelønn/meirarbeid og løna overtid.

1.4 Resultatkrav

Dei økonomiske rammene som ligg i statsbudsjettet for 2025 er krevjande. Det er likevel viktig at føretaka klarer å skape positive resultat for å kunne utvikle verksemda vidare.

Føretaka må gjere vurderingar av utviklinga i resultatkravet opp mot den nødvendige kontantstraumen som skal til for å gjennomføre investeringsplanane i perioden. For å kunne halde fast ved investeringsplanane er det viktig at føretaka legg opp til eit resultatkrav som minimum er tilstrekkeleg for å ivareta investeringsnivået.

For å sikre at føretaksgruppa samla kan handtere risikoen knytt til dei store investeringane i nye sjukehusbygg er resultatkravet til Helse Vest RHF sett til 350 mill. kroner i perioden.

Tabellen under viser resultatkravet i gjeldande langtidsplan for perioden 2026-2029.

Resultat pr. foretak	Langtidsbudsjett			
	2026	2027	2028	2029
Helse Stavanger	-369 057	-306 065	-247 189	-233 252
Helse Fonna	25 000	-35 000	0	0
Helse Bergen	50 000	50 000	10 000	10 000
Helse Førde	-45 000	-40 000	-35 000	-35 000
Helse Vest IKT	1 000	1 000	1 000	1 000
Sjukehusapoteka Vest	9 000	9 000	9 000	9 000
Helse Vest RHF	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum føretaksgruppa	20 943	28 934	87 810	101 749

Resultatkravet for 2025 vil bli fastsett i konsernbudsjettsaka som blir behandla av styret i Helse Vest RHF i styremøte 12. februar 2025.

1.5 Investeringar

Føretaka må styre og prioritere investeringane innanfor den likviditet dei klarer å skape gjennom drifta. Dersom det økonomiske resultatet endrar seg negativt må det gjerast nødvendige tilpassingar i investeringsplanen.

Eventuelle overskridingar eller prisendringar i byggjeprojekta må handterast innafor det tilgjengelege finansieringsgrunnlaget til det enkelte føretak. Dette inneber at det kan vere aktuelt å ta ned investeringsomfanget eller utsette delar av investeringane.

I ØLP skal føretaka gje ein nærare omtale av dei nye store investeringsprosjekta som ikkje formelt er styrebehandla i Helse Vest RHF. Punkter som skal vektleggast er:

- Formål og grunngjeving for investeringsprosjekta
- Kva slags prioriteringar som ligg til grunn for investeringsprosjekta
- Korleis vil dei virke inn på drifta, bemanning, finansiering osv.
- Kva endringar som kjem som følger av investeringa, inkludert driftskonsekvensar

Dei årlege investeringsbudsjetta blir vedtatt i samband med behandlinga av dei årlege budsjetta. Avgjerda om og gjennomføring av investeringar må følgje fastsette retningslinjer for investeringar.

ØLP gir ikkje godkjenning for gjennomføring av dei enkelte prosjekta eller tilhøyrande lån.

Føretaka skal evaluere sine sjukehusprosjekt etter at bygga er tekne i bruk jf. krav stilt i føretaksmøte januar 2016, slik at Sykehusbygg HF kan sikre gjenbruk av løysingar og erfaringsoverføring.

1.6 Lån

Helse – og omsorgsdepartementet kan etter søknad tildele lån til byggeprosjekt over 500 mill. kroner for inntil 90 prosent av kostnadane knytt til prosjektet. Nedbetaling kan maksimalt svare til avskrivningstida, maksimalt over 35 år. Ein kan velje mellom annuitet eller serielån. Lån frå staten blir formelt tildelt til Helse Vest RHF i statsbudsjettet.

Dei økonomiske rammene i statsbudsjettet for 2025 er framleis krevjande. Dette inneber at eit positivt resultat i Helse Vest RHF i stor grad må sjåast opp mot handtering av risiko i føretaksgruppa. Dette inneber at Helse Vest RHF i ein periode må vere meir restriktive i forhold til å gi interne lån. Dette er eit forhold som føretaka må ta omsyn til i sine langtidsplanar.

1.7 Økonomisk berekraft

Føretaka må ta høgde for at verksemda må omstillast for å handtere venta utvikling i aktivitet og sjukdomsbilete. Omstilling er nødvendig for å tilpasse drifta til dei økonomiske rammene og for å sikre tilstrekkeleg berekraft til å finansiere investeringane.

I arbeidet med ØLP må føretaka synleggjere:

- Korleis kostnader til drift og investeringar vil bli handterte innanfor økonomisk ramme.
- Konsekvensane av omstillingstiltak og generell effektivisering.
- Korleis føretaket skal hente ut gevinstar når investeringar blir tatt i bruk.
- Korleis føretaket har involvert og forankra arbeidet i eigen organisasjon.

1.8 Økonomiske føresetnader

1.8.1 Fast kroneverdi

Alle tal i ØLP skal vere i 2025 kroneverdi og utan justeringar for pris og lønsvekst i perioden. Alle endringar i tala skal basere seg på reelle endringar og ikkje prisendringar.

1.8.2 Renteføresetnad

Helse Vest RHF gjer ei samla vurdering av rentebindinga på den samla låneporteføljen og dette vil kunne påverke det gjennomsnittlege rentenivået.

I utarbeidinga av den nominelle renteprognosen er det nytta eit vekta gjennomsnitt mellom fastrenteavtalar, lån på flytande rente inklusive byggjelån under opptrekk og lån som har renteføresetnadar i tråd med NIBOR1M.

ØLP er utarbeidd i fast kroneverdi og såleis kan realrente (nominell rente justert for prisstigning) gi ein betre indikasjon på rentekostnaden. Som ein ny føresetnad i ØLP blir det for siste del av planperioden (2030-2034) lagt opp til bruk av realrente i staden for nominell rente.

Helse Vest RHF ber om at føretaka legg til grunn renteprognosen i tabellen under:

Rentebane HF'ene (investeringslån, byggelån, interne lån)

Rentebane	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Rente	4,3 %	4,1 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Denne føresetnaden gjeld både for driftskreditt og investeringslån. Det vil bli gjort ei ny vurdering av renteprognosen ved neste rullering av ØLP.

1.8.3 Vekstføresetnad

I statsbudsjettet for 2025 er det lagt opp til ein samla vekst på 1,8 % samanlikna mot saldert budsjett 2024. Det er venta ein vekst i pasientbehandling som følgje av generell vekst i folketal og demografiske forhold der ein stadig større del av befolkninga blir eldre. Dette blir også understøtta av nasjonal revidert framskrivingsmodell for somatiske helsetenester (2023) og nasjonal revidert framskrivingsmodell for psykisk helsevern og TSB (2022). Framskrivninga tek utgangspunkt i utviklinga av alle pasientepisodar i dagbehandling og poliklinikk, og dessutan talet på liggedøgn for pasientar i døgnbehandling i perioden 2021-2035. Samtidig er det usikkerhet om fremtidig vekstbehov blir finansiert fullt ut over statsbudsjettet.

Etter ei samla vurdering vil Helse Vest RHF legge opp til ein årleg aktivitetsvekst innanfor spesialisthelsetenesta i regionen som ligg på om lag 1 % samla for alle fagområda.

Med basis i framskrivingsmodellen som er omtalt ovanfor og ein årleg vekst i dei økonomiske rammene på 1 % vil veksten fordelt på føretaka bli som følgjer:

	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde	SUM
Årleg vekst	1,2 %	0,7 %	1,1 %	0,6 %	1,0 %

Psykisk helse og tverrfagleg spesialisert rusbehandling skal fortsett vere eit prioritert område, særleg tilbod til barn og ungdom.

Det er fleire faktorar som vil kunne påverke den økonomiske ramma til spesialisthelsetenesta dei kommande åra. Det er ikkje gitt at vi får ei økonomisk ramme som er med å understøtter den forventa veksten i pasientbehandlinga fullt ut. Dette er forhold som føretaka må ta høgde for og gjere nødvendige tilpassingar for i dei årlege budsjetta dersom det blir nødvendig.

I utarbeidinga av langtidsplanen kan føretaka sjå endring i ISF-inntekt i samanheng med endring i basisramma. Dette inneber at føretaka kan legge til grunn ein auke i ISF-inntekt og basisramme som samsvarer med veksttala i tabellen over. Føretaka må likevel ta høgde for at det kan vere fleire forhold som gjer at veksten i dei økonomiske rammene blir lågare enn det som er lagt inn som føresetnad ovanfor.

2 Resultat, finansiering og investering på helseføretaksnivå

I kapitla nedanfor er det vist ei oversikt over dei viktigaste nøkkeltala i grafisk framstilling frå foreslått økonomiske langtidsplanar for helseføretaka. I tillegg er det vist ei oversikt på investeringsporteføljen (korrigert) til kvart av helseføretaka.

2.1 Helse Stavanger

2.1.1 Drift

Helse Stavanger planlegg ein årleg vekst i aktiviteten (DRG poeng) innan somatikken på 1,2%. For psykisk helsevern er det ingen vekst i DRG poeng (polikliniske konsultasjonar) i perioden 2026-2030.

Aktivitet - somatikk

DRG poeng - somatikk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng somatikk (døgn, dag, pol, legemidler)	101 059	102 272	103 499	104 741	105 998	107 270
<i>Sum DRG poeng somatikk</i>	<i>101 059</i>	<i>102 272</i>	<i>103 499</i>	<i>104 741</i>	<i>105 998</i>	<i>107 270</i>

Aktivitet - PHV/TSB

DRG poeng - PHV og TSB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng VOP - (psykisk helsevern voksne)	16 130	16 130	16 130	16 130	16 130	16 130
DRG poeng BUP - (psykisk helsevern barn)	16 823	16 823	16 823	16 823	16 823	16 823
DRG poeng TSB - tverrfaglig spesialisert rusbehandling	3 966	3 966	3 966	3 966	3 966	3 966
<i>Sum DRG poeng PHV og TSB</i>	<i>42 584</i>	<i>42 584</i>	<i>42 584</i>	<i>42 584</i>	<i>42 584</i>	<i>42 584</i>

For bemanning er det ingen endring i tal brutto månadsverk i perioden for Helse Stavanger.

Bemanning

Brutto månadsverk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Somatikk	4 873	4 873	4 873	4 873	4 873	4 873
Psykisk helsevern	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	289	289	289	289	289	289
<i>Sum brutto månadsverk</i>	<i>7 127</i>	<i>7 127</i>	<i>7 127</i>	<i>7 127</i>	<i>7 127</i>	<i>7 127</i>

Vekst i aktiviteten kombinert med stabilitet på bemanning, gjer ei forbetring i produktiviteten innan somatikken gjennom perioden. For psykisk helsevern er det inga endring verken for aktivitet eller bemanning gjennom perioden, då blir produktiviteten også den same gjennom perioden.

Produktivitet

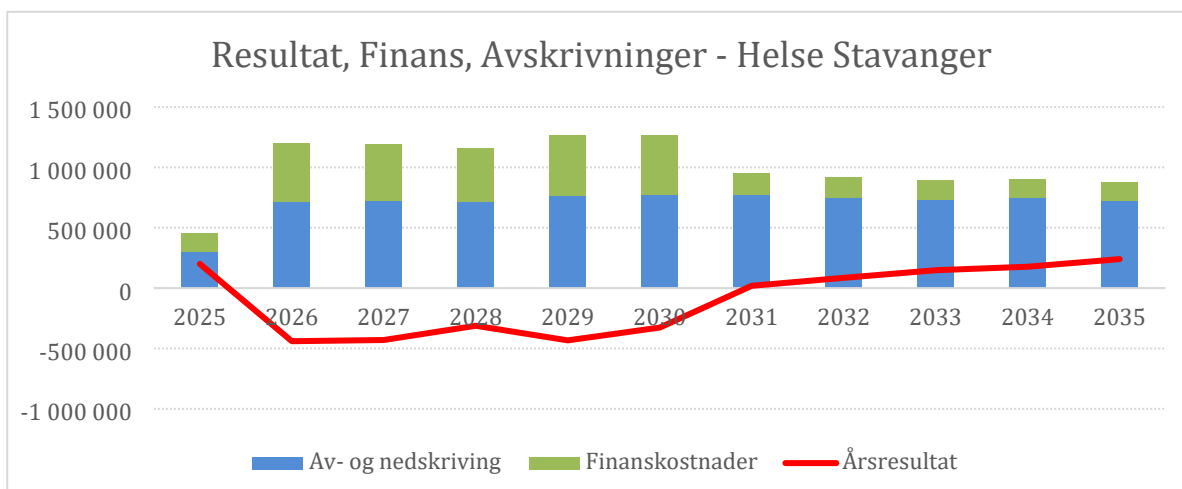
Produktivitet	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Somatikk	1,73	1,75	1,77	1,79	1,81	1,83
Psykisk helsevern	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	1,14	1,14	1,14	1,14	1,14	1,14

2.1.2 Resultat

Grafen nedanfor viser at føretaket legg opp til eit negativt resultat i heile perioden 2026-2030 i storleiks orden ca. 330 mill. kroner til 440 mill. kroner. Finanskostnadene aukar betydeleg i 2026 til over 480 mill. kroner. Det same gjer avskrivningar som er på over 700 mill. kroner i 2026. Dette kjem som følgje av at det store byggjeprojektet Nye SUS byggetrinn 1 er venta å bli stilt ferdig i slutten av 2025.

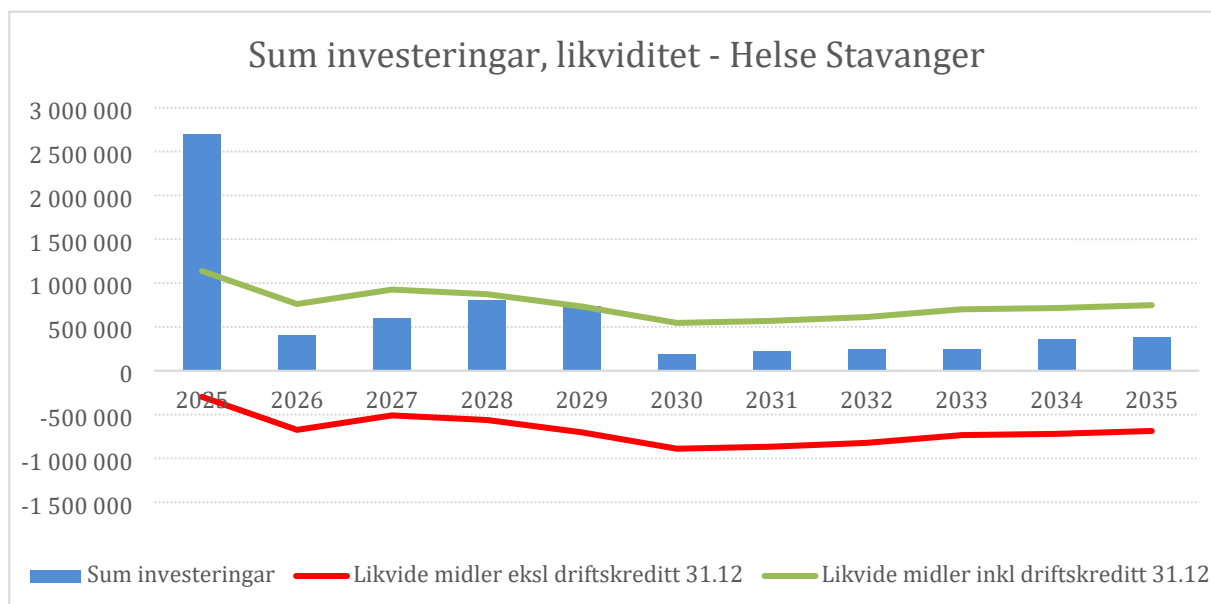
Planlagd resultatutvikling viser EBITA på 7% for 2026, som aukar til 8,3% for 2030. Resultatgrad er på 0,4% for åra 2026 og 2027, og aukar årleg til 1,5% for 2030. EBITA/resultatgrad viser evna føretaket har til å dekkja rentekostnader og årsresultat.

For 2024 var EBITA på 4,7% og resultatgrada på 2,6%. Så langt i 2025 (pr. april) er EBITA på 2,1 % og resultatgrada på 0,05%. Dersom føretaket skal oppnå den planlagde resultatutviklinga med tilhøyrande EBITA og resultatgrad i langtidsperioden, krev det ein stor reduksjon av kostnadsforbruket i drifta.

2.1.3 Investeringar

I grafen nedanfor er det vist utviklinga i dei totale investeringane saman med utviklinga i likviditet. Den grønne kurva viser likviditetstilgangen når ein tek med seg tildelt driftskredittramme. Driftskredittramme er på 1434 mill. kroner.

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 er ca. 410 mill. kroner lågare, enn det styret i Helse Stavanger vedtok i styremøte 7. mai 2025 for ØLP 2026-2030. Dette gjeld;

- BT 2 (410 mill. kroner i 2026 forskyvd til 2027)

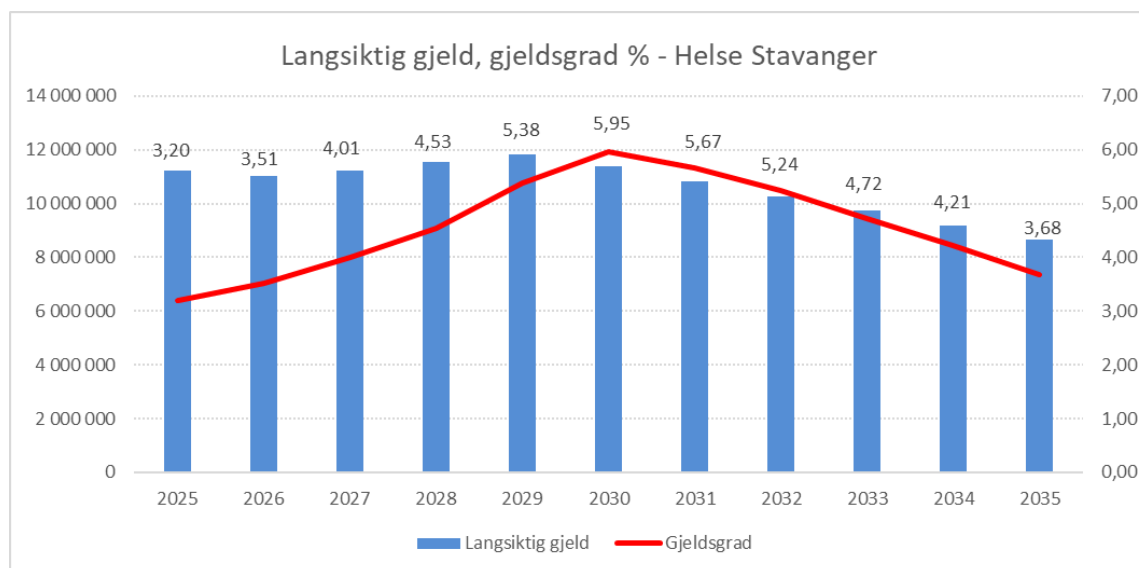
Oversikta nedanfor viser investeringsplanen som ligg til grunn i denne ØLP'en:

Spesifikasjon av investeringar

Beløp i heile tusen kroner	Utvidet LTB periode ved store investeringer											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Bygg (Nye SUS):												
NyeSUS -Ullandhaug , Inkl MTU og brukerstyr	1 519 357											
NyeSUS OU	23 909	15 000	10 000	10 000	5 000							
NyeSUS Flytteprosjekt	51 171			32 000								
NyeSUS Aktiverte byggelånsrenter	381 862											
Aktivert FDV kostnader før flytting	147 937											
NyeSUS BT2 - SH2-1	20 000	410 000	576 000	555 000								
NyeSUS Aktiverte byggelånsrenter BT2	477	8 845	27 098	48 033								
Utsettelse BT2 til 2027 - endring		-410 000	-166 000	21 000	555 000	0						
NyeSUS Mellomfasen Våland (P-85)	42 243	170 100										
NyeSUS Flytting Våland	6 000											
Bygg:												
Lovpålagn/HMS	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
Mindre rehabil.	7 500	10 000	10 000	15 000	15 000	32 000	57 400	57 400	57 400	57 400	57 400	
Ombygging for MTU	0	5 000	5 000	2 000	8 000	5 000	5 000	3 000	8 000	20 000	20 000	
Tilfluktsrom	5 000	5 000										
Fasaderehab Sydbygg	15 000	15 000										
Endringsbølge 3 - nødvendige investeringer på Ullandha	20 000	20 000										
Flere parkeringsplasser Nye SUS	10 000											
Bygg - Overført investeringer fra forrige perioder	29 821											
SUM Bygg	2 285 276	253 945	467 098	688 033	588 000	42 000	67 400	65 400	70 400	82 400	82 400	
MTU												
MTU - div utstyr	165 000	59 000	70 500	71 000	52 500	54 000	53 000	59 000	65 000	27 000	27 000	
MTU Overførte investeringer fra 2024	203 900											
CT		15 000							45 000			
Gen. Rtg lab			4 500	9 000	10 000							
MR						19 000				42 000		
MR Nevro											31 000	
PET CT									40 000			
PET MR										50 000		
Spect-CT					20 000							
Strålemaskin							35 000				80 000	
CT-stråle										10 000		
Intervensjon - kardio										48 000		
Intervensjon - radiologi (multimodal)			25 000									
Intervensjon - Radiologi (Biplan)										18 000		
Intervensjon - Kar-kirurgisk interv.										12 000		
Kirurgirobot						20 000						
Overvåkningsanlegg							30 000	70 000				
Mobile stueapp (rtg app) (5 stk)								10 000				
Loop-x rtg peroperativ knyttet til nevronavigator + navigasjonsutstyr								11 000				
BioMek, Mikro						22 500						
GeneXpert, Mikro					10 500							
LC-MS-MS, Biokjemi					8 000					13 000	4 000	
MR sandes		18 000									18 000	
CT, sandnes					15 000							
MR Hillevåg							12 000					
Mammografi (2 stk)		10 000				4 500						
Analysehall, biokj											20 000	
Div lab utstyr										30 000	90 000	
Utstyrs mangler (GRU og MU), Nye SUS		25 000										
SUM MTU	368 900	127 000	100 000	80 000	116 000	120 000	130 000	150 000	150 000	250 000	270 000	
Anna												
Transportmidler	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	
Transportmidler - overført fra forrige perioder	8 581			2 100	2 100				2 100	2 100		
IKT - følgekostnader bygg	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
Annet - Rullende matriell	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
IKT - følgekostnader KMT	2 000	2 000	2 000	3 900	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
IKT - følgekostnader overført fra 2023	10 823											
Reserve Bygg/MTU	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	
SUM anna	47 304	27 900	27 900	31 900	30 000	27 900	27 900	27 900	30 000	30 000	27 900	
SUM investeringar	2 701 480	408 845	594 998	799 933	734 000	189 900	225 300	243 300	250 400	362 400	380 300	

2.1.4 Langsiktig gjeld

I grafen nedanfor er utviklinga i gjeld vist, som vil vere svært høg i heile perioden 2025-2035, med ein topp i 2029 på 11,8 mrd. kroner. Deretter vil den minka noko i takt med nedbetaling på lån. Gjeldsgraden er også svært høg gjennom heile perioden, med en topp mellom 5 og 6 i perioden 2029-2032. Det er derfor viktig at føretaket nytte høvet til å nedbetale gjeld når det er mogleg, for å redusera gjeldsgraden.

2.2 Helse Fonna

2.2.1 Drift

Helse Fonna legg opp til ein årleg vekst i aktiviteten (DRG poeng) både innan somatikken og for psykisk helsevern på 0,7%. For Psykisk helsevern beregnas det berre DRG poeng for poliklinisk aktivitet, ikkje for døgnbehandling.

Aktivitet - somatikk

DRG poeng - somatikk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng somatikk (døgn, dag, pol, legemidler)	46 668	46 995	47 324	47 655	47 988	48 324
<i>Sum DRG poeng somatikk</i>	<i>46 668</i>	<i>46 995</i>	<i>47 324</i>	<i>47 655</i>	<i>47 988</i>	<i>48 324</i>

Aktivitet - PHV/TSB

DRG poeng - PHV og TSB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng VOP - (psykisk helsevern voksne)	8 794	8 856	8 918	8 980	9 043	9 106
DRG poeng BUP - (psykisk helsevern barn)	8 036	8 092	8 149	8 206	8 263	8 321
DRG poeng TSB - tverrfaglig spesialisert rusbehandling	1 020	1 027	1 034	1 042	1 049	1 056
<i>Sum DRG poeng PHV og TSB</i>	<i>17 850</i>	<i>17 975</i>	<i>18 101</i>	<i>18 227</i>	<i>18 355</i>	<i>18 484</i>

Også for bemanning legg Helse Fonna opp til en vekst på 0,7%;

Bemanning

Brutto månedsverk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Somatikk	2 397	2 414	2 431	2 448	2 465	2 482
Psykisk helsevern	770	776	781	786	792	798
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	79	80	80	81	82	82
<i>Sum brutto månedsverk</i>	<i>3 247</i>	<i>3 269</i>	<i>3 292</i>	<i>3 315</i>	<i>3 339</i>	<i>3 362</i>

Same vekst for aktivitet og bemanning gjer at produktiviteten (aktivitet/bemanning) er den same i perioden 2026-2030 både for somatikken og psykisk helsevern;

Produktivitet

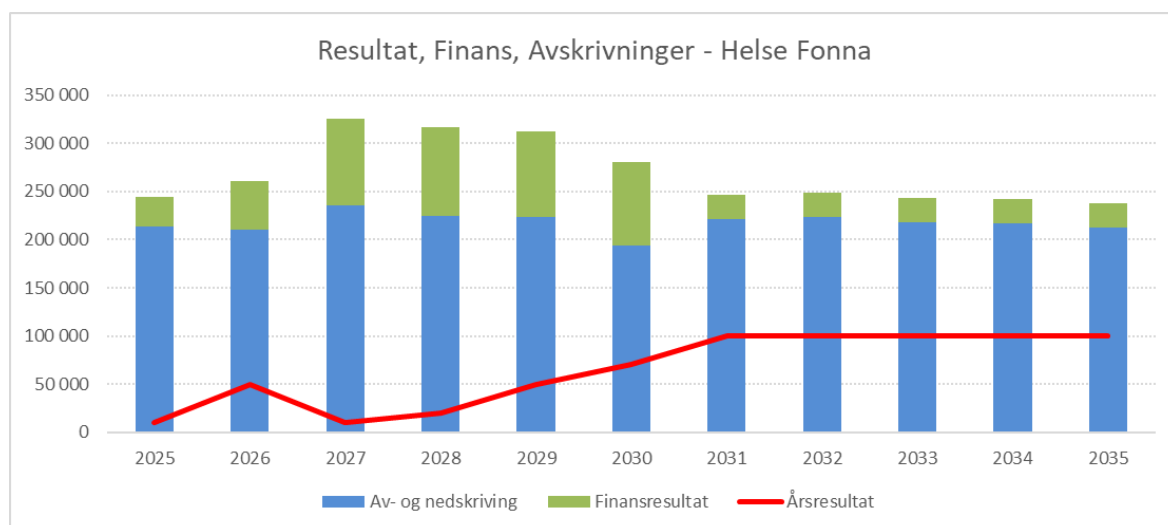
Produktivitet	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Somatikk	1,62	1,62	1,62	1,62	1,62	1,62
Psykisk helsevern	1,82	1,82	1,82	1,82	1,82	1,82
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07

2.2.2 Resultat

Grafen nedanfor viser at føretaket legg opp til eit positivt resultat i heile perioden 2026-2030. Finanskostnader aukar betydelege frå 2027, frå 56 mill. kroner i 2026 til 96 mill. kroner i 2027. Det kjem som følge av at byggetrinn 2 blir stilt ferdig i 2027. Avskrivningar held seg stabile omkring 220 mill. kroner årleg.

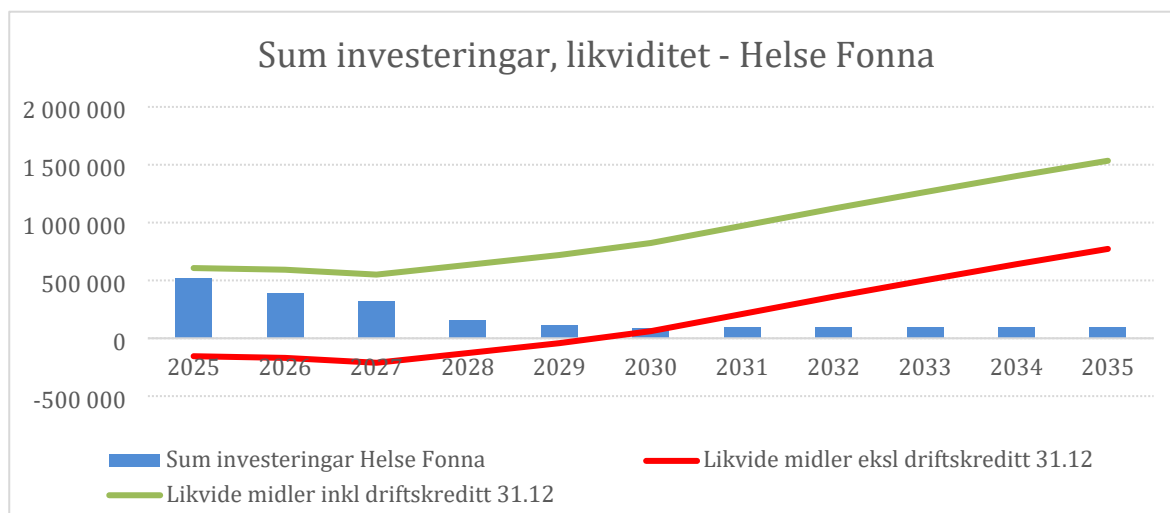
Planlagd resultatutvikling viser EBITA på 6,2% for 2026, som aukar til 6,7% for 2027 og 2028. Resultatgrad er på 2% for åra 2026 og 2027, og aukar årleg til 3,1% for 2030. Denne viser føretakets evne til å dekkja rentekostnader og årsresultat.

For 2024 er EBITA på 4,0% og resultatgrada på -0,4%. Så langt i 2025 (pr. april) er EBITA på 4,0 % og resultatgrada på -0,2%. Dersom føretaket skal oppnå den planlagde resultatutviklinga med tilhøyrande EBITA og resultatgrad i langtidsperioden, krev det ein stor reduksjon av kostnadsforbruket i drifta.

2.2.3 Investeringar

I grafen nedanfor er det vist utviklinga i dei totale investeringane saman med utviklinga i likviditet. Den grøne kurva viser likviditetstilgangen når ein tek med seg tildelt driftskredittramme. Driftskredittramma er på 762 mill. kroner.

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 er ca. 35 mill. kroner lågare i 2026 og 2027, enn det styret i Helse Fonna vedtok i styremøte 16. april 2025 for ØLP 2026-2030. Dette gjeld;

- Andre bygningsmessige forhold og videreutvikling av bygningsmassen er tatt ut

Oversikta nedanfor vier investeringsplanen som ligg til grunn i denne ØLP'en:

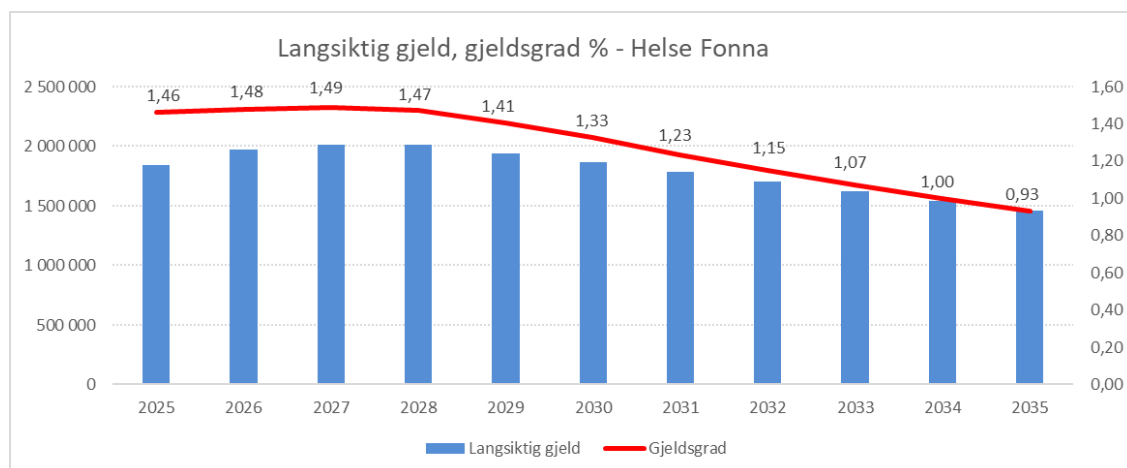
Spesifikasjon av investeringar

Beløp i heile tusen kroner	Utvidet LTB periode ved store investeringer										
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Bygg:											
Videreutvikling av bygningsmassen i Helse Fonna				35 000	50 000	80 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Byggetrinn2	370 914	234 491	89 529								
Ferdigstille byggetrinn 2 plan 1 Kreftr/OBS		37 924	20 000								
Ferdigstille byggetrinn 2 plan 2 Hjertr/MIO	63 382	23 426	6 139								
Ferdigstille byggetrinn 2 plan 3 Ombygging M blokk			32 573								
Andre bygningsmessige forhold	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Sikkerhetsposten		20 000	79 000								
Innredning Sterilsentral Hgsd Byggetrinn			20 000	30 000							
Etablering av Obs-post Hgsd			10 000	40 000							
Utsettelse investeringer 1 år		-35 000	-35 000	-70 000	-85 000	-115 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000
SUM Bygg	469 296	315 841	257 241	70 000	0	0	0	0	0	0	0
MTU											
MTU	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Overført MTU fra året før											
Ytterligere utrulling av desentralisert prøvetaking (tempus)		10 000									
Ytterligere økning i bygg/vedlikehold/MTU		10 000	10 000	20 000	20 000	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
NY MR				10 000	30 000						
SUM MTU	35 000	55 000	45 000	65 000	85 000	55 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Anna											
Andre investeringer bl.a Ambulanse og ambulansse biler	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
IKT	5 000	5 000	10 000	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
SUM anna	15 000	15 000	20 000	25 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
SUM investeringar	519 296	385 841	322 241	160 000	115 000	85 000	95 000	95 000	95 000	95 000	95 000

2.2.4 Langsiktig gjeld

Grafen viser utviklinga i langsiktig gjeld, som vil vere på det høgaste i 2027 med 2,0 mrd. kroner, for deretter å minka i perioden 2029-2035 i takt med avdrag på lån.

Byggetrinn 2 er den store milepælen. Gjeldsgraden (del gjeld i % av egenkapital) vil halde seg rett under 1,48-1,41 i perioden 2026-2029, for deretter å reduserast i takt med nedbetaling av gjeld.

2.3 Helse Bergen

2.3.1 Drift

Helse Bergen legg opp til ein årleg vekst i aktiviteten (DRG poeng) både innan somatikken og for psykisk helsevern på 1,1%. For Psykisk helsevern er det berre berekna DRG poeng for poliklinisk aktivitet, ikke for døgntil behandling.

Aktivitet - somatikk

DRG poeng - somatikk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng somatikk (døgn, dag, pol, legemidler)	167 520	169 363	171 226	173 109	175 013	176 939
<i>Sum DRG poeng somatikk</i>	<i>167 520</i>	<i>169 363</i>	<i>171 226</i>	<i>173 109</i>	<i>175 013</i>	<i>176 939</i>

Aktivitet - PHV/TSB

DRG poeng - PHV og TSB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng VOP - (psykisk helsevern voksne)	20 860	21 089	21 321	21 556	21 793	22 033
DRG poeng BUP - (psykisk helsevern barn)	22 382	22 628	22 877	23 129	23 383	23 640
DRG poeng TSB - tverrfaglig spesialisert rusbehandling	8 188	8 278	8 369	8 461	8 554	8 648
<i>Sum DRG poeng PHV og TSB</i>	<i>51 430</i>	<i>51 996</i>	<i>52 568</i>	<i>53 146</i>	<i>53 731</i>	<i>54 322</i>

For bemanning legg Helse Bergen opp til en marginal vekst på 0,1%;

Bemanning

Brutto månedsverk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Somatikk	7 991	7 991	7 991	7 991	7 987	7 987
Psykisk helsevern	2 786	2 795	2 813	2 834	2 857	2 881
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	783	783	783	783	783	783
<i>Sum brutto månedsverk</i>	<i>15 949</i>	<i>15 959</i>	<i>15 976</i>	<i>15 997</i>	<i>16 010</i>	<i>16 034</i>

Vekst i aktiviteten kombinert med marginal vekst for bemanning, gjer ei betring i produktiviteten både innan somatikken og innan psykisk helsevern gjennom perioden.

Produktivitet

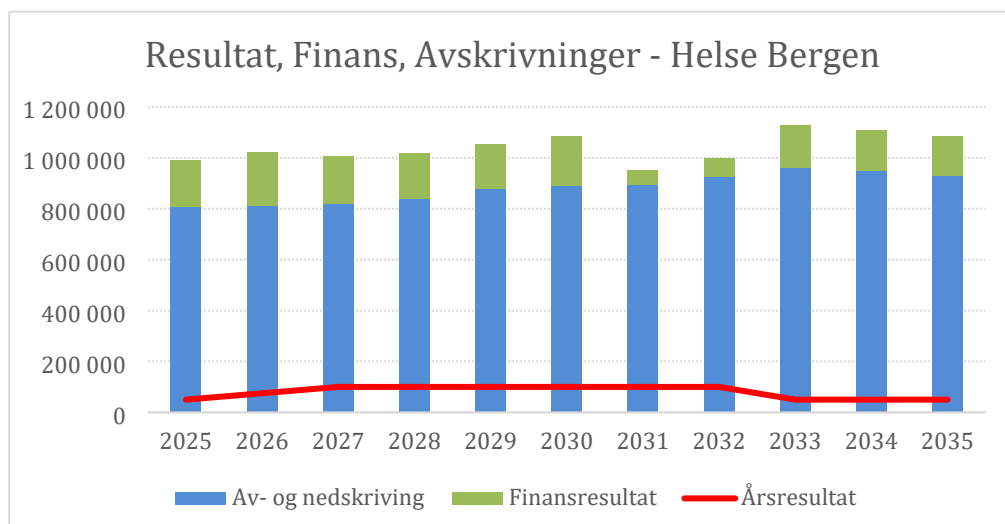
Produktivitet	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Somatikk	1,75	1,77	1,79	1,81	1,83	1,85
Psykisk helsevern	1,29	1,30	1,31	1,31	1,32	1,32
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	0,87	0,88	0,89	0,90	0,91	0,92

2.3.2 Resultat

Grafen nedanfor viser at føretaket legg opp til eit positivt resultat i heile perioden 2026-2030. Finanskostnader held seg stabilt i perioden med ca. 208 mill. kroner årleg, medan avskrivningane aukar frå 810 mill. kroner i 2026 til 880 mill. kroner i 2029. Det heng saman med planlagde ferdigstilling av diverse byggeprosjekt som Parkhjørnet, Nordås og Årstadhuset i perioden 2027-2028.

Planlagd resultatutvikling viser EBITA på 6,2% for 2026, 2027 og 2028. Resultatgrad er på 1,6% for årene 2026 og 2027, og fell til 1,5% for åra 2028 og 2029. Denne viser evna føretaket har til å dekkja rentekostnader og årsresultat.

For 2024 var EBITA på 5,1% og resultatgrada på 0,9%. Så langt i 2025 (pr. april) er EBITA på også 4,5 % og resultatgrada på 0,4%. Dersom føretaket skal oppnå den planlagde resultatutviklinga med tilhøyrande EBITA og resultatgrad i langtidsperioden, krev det ein stor reduksjon av kostnadsforbruket i drifta.

2.3.3 Investeringar

I grafen nedanfor er det vist utviklinga i dei totale investeringane saman med utviklinga i likviditet. Den grøne kurva viser likviditetstilgangen når ein tar med seg tildelt driftskredittramme. Driftskredittramma er på 2,98 mrd. kroner.

Investeringane som er lagt til grunn i 2026 (ca. 862 mill. kroner) er ca. 35 mill. kroner lågare i 2026 og ca. 250 mill. kroner lågare i 2027 enn det styret i Helse Bergen vedtok i styremøte 7. mai 2025. Dette gjeld investeringar som var planlagd i 2026 og 2027;

- Sentralblokka fase I oppstart 2027. Det er forutsett lån frå HOD (90% finansiering) til denne investeringa.
- Sentralblokka fase 2 oppstart når fase I er gjennomført). Det er forutsett lån frå HOD (90% finansiering) til denne investeringa.

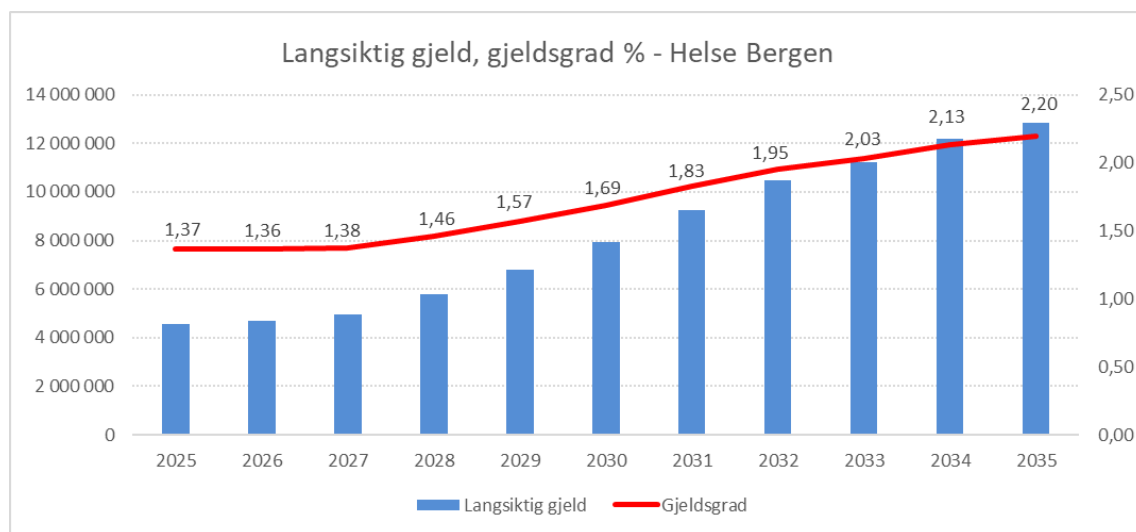
Helse Bergen har ein omfattande investeringsplan/arealplan som består av fleire store og mindre investeringsprosjekt som strekkjer seg over fleire år. Den samla investeringsporteføljen er vist i tabelloversikt nedanfor:

Spesifikasjon av investeringar

Beløp i heile tusen kroner	Utvidet LTB periode ved store investeringer											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Bygg:												
Sentralblokka fase 1	30 000	25 000	250 000	1 043 000	1 425 000	1 600 000	1 300 000	1 100 000	-	-	-	
Utsette fase 1 til 2027		-25 000	-225 000	-793 000	-382 000	-675 000	-100 000	200 000	1 100 000	900 000	0	
Sentralblokka fase 2	10 000	25 000	25 000	25 000	25 000	400 000	1 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Utsette fase 2 til fase 1 er gjennomført		-10 000	-25 000	-25 000	-25 000	-390 000	-975 000	-1 475 000	-1 475 000	-1 100 000	-500 000	
Det Hvite hus			25 800									
Biobank - mail til GM om restmidler (feb 21)	11 000											
Protonbygget	272 523											
Parkhjemmet inkl maskiner, utstyr og casecart	225 500	132 496	12 480									
Konrad Birkhaugshus, oppgradering ventilasjon			20 000	23 000								
Marie Joys hus Kreftpost 2. og 3. etg	10 000											
LAB: utviding kjemelab	5 000	5 000	23 600	25 000								
Kreft Poliklinikk IKT bygget	15 000											
Nordås	11 000	105 000	140 000	95 500								
Hagevik - Poliklinikk og MR					30 000	30 000						
Vidareutvikling Voss (samla plan)					50 000	200 000	250 000					
Sandviken Sikkerhetspsykiatri					5 000	20 000	25 000					
PAM 1/2 og uteareal	5 000											
Sandviken Nytt Mottaksrom	3 000											
Sandviken S3 siste del	15 000											
Mindre utbygging psykiatri	2 000	2 000	2 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	
Sikkerhetsgjerd							9 000	9 000				
Utvikling Rus		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Årstadhuset (KK), ombygging til Psykiatri og Rus	15 000	200 000	200 000	227 564	155 000							
Utsettelse 1 år		0	0	0	0	0	0					
Helikopterbase	2 000	5 000	100 000	150 000								
Mindre ombygging somatikk	30 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	
Grønneviksøren oppgradering	5 000											
Andre mindre bygginvesteringer	22 070											
Byggelånsrenter, nye lån	-	9 395	30 971	79 627	112 679	201 446	113 746	143 702	68 329	90 354	112 709	
Mindre ombyggingar	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
SUM Bygg	681 093	492 891	608 851	883 691	1 428 679	1 428 446	1 655 746	1 501 702	1 226 329	1 423 354	1 145 709	
MTU												
Medisinteknisk utstyr	146 300	170 000	200 000	210 000	220 000	230 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	
MTU, TM midler	28 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SUM MTU	174 600	170 000	200 000	210 000	220 000	230 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	
Anna												
IKT investeringar, via HBE	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	
Ambulanser mv	31 700	16 600	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	
Investering teknisk anlegg/infrastruktur	55 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	
Enøk-tiltak	10 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	
Avdelingsvise mindre investeringar	10 000	15 000	15 000	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	
Diverse	38 889	37 900	20 700	20 700	20 700	20 700	20 700	20 700	20 700	20 700	20 700	
SUM anna	155 589	199 500	181 700	187 700	187 700	187 700	177 700	177 700	177 700	177 700	177 700	
SUM investeringar	1 011 282	862 391	990 551	1 281 391	1 836 379	1 846 146	2 083 446	1 929 402	1 654 029	1 851 054	1 573 409	

2.3.4 Langsiktig gjeld

I grafen nedanfor er det vist utviklinga i langsiktig gjeld som vil auka gradvis frå 4,6 mrd. kroner i 2025 til nærmare 13 mrd. kroner i 2035. Dette henge saman med eit kontinuerleg og relativt stabilt investeringsnivå i dei kommande åra. Gjeldsgraden vil auke gjennom heile perioden frå 1,37 i 2025 til 2,20 på det høgaste i 2035.

2.4 Helse Førde

2.4.1 Drift

Helse Førde legg opp til ein vekst på 1,7% i aktiviteten (DRG poeng) for 2026 innan somatikken, medan for åra 2027-2030 er veksten på 0,6%. For psykisk helsevern er det ingen vekst i DRG poeng (polikliniske konsultasjonar) i perioden 2026-2030.

Aktivitet - somatikk

DRG poeng - somatikk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng somatikk (døgn, dag, pol, legemidler)	29 259	29 759	29 938	30 117	30 298	30 479
<i>Sum DRG poeng somatikk</i>	29 259	29 759	29 938	30 117	30 298	30 479

Aktivitet - PHV/TSB

DRG poeng - PHV og TSB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
DRG poeng VOP - (psykisk helsevern voksne)	5 685	5 685	5 685	5 685	5 685	5 685
DRG poeng BUP - (psykisk helsevern barn)	5 570	5 570	5 570	5 570	5 570	5 570
DRG poeng TSB - tverrfaglig spesialisert rusbehandling	523	526	526	526	526	526
<i>Sum DRG poeng PHV og TSB</i>	11 778	11 781	11 781	11 781	11 781	11 781

For bemanning legg Helse Førde opp til ein nedgang på i 2026 og 2027 på 2,1% og 2,2%. Etter 2027 er det ingen endring i tal brutto månadsverk.

Bemanning

Brutto månadsverk	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Somatikk	1 957	1 918	1 878	1 880	1 883	1 874
Psykisk helsevern	515	502	489	487	485	480
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	28	28	27	27	27	27
<i>Sum brutto månadsverk</i>	2 500	2 447	2 394	2 394	2 395	2 381

Vekst i aktivitet og nedgang i tal månadsverk, vil gi ein forbetring i produktiviteten kvart år i heile perioden.

Produktivitet

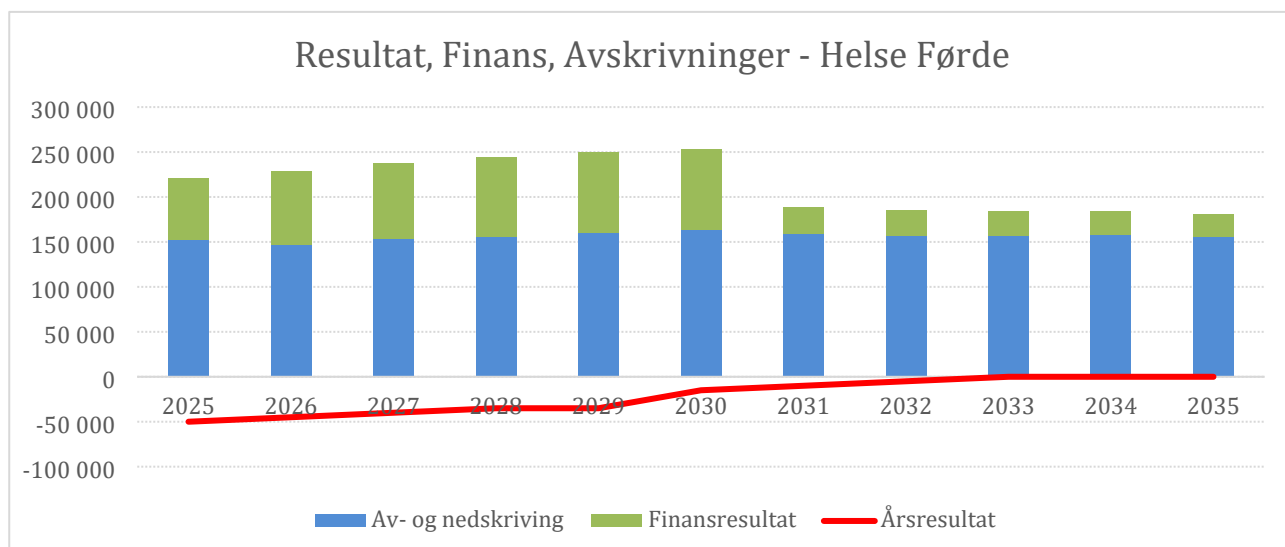
Produktivitet	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030
Somatikk	1,25	1,29	1,33	1,33	1,34	1,36
Psykisk helsevern	1,82	1,87	1,92	1,93	1,93	1,95
Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	1,56	1,59	1,62	1,61	1,60	1,60

2.4.2 Resultat

Grafen nedanfor viser at føretaket legg opp til å få eit negativt resultat i perioden 2026-2032. Finanskostnader har auka allereie i 2025 til rundt 70 mill. kroner, da Liva bygget blei teken i bruk i 2024. Finanskostnadene vil vere høge i heile perioden 2026-2030 og vil vere på ca. 90 mill. kroner årleg i gjennomsnitt. Avskrivningar har også auka i perioden til ca. 150 mill. kroner årleg i perioden.

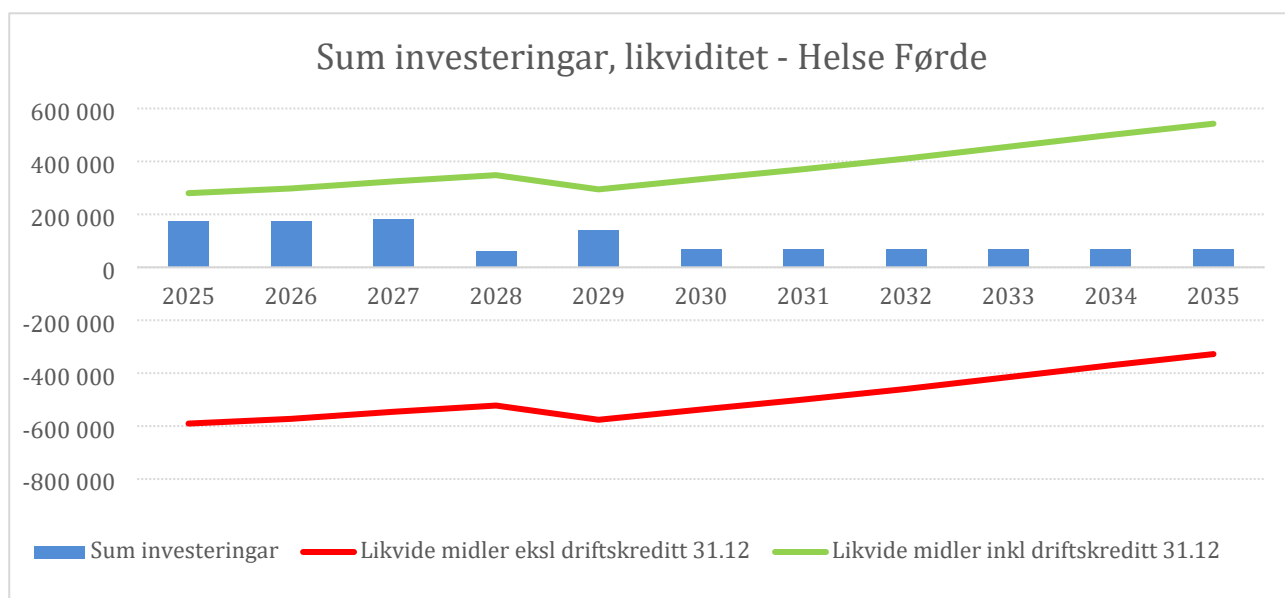
Planlagd resultatutvikling viser EBITA på 4,7% for 2026 som aukar til årleg til 5,9% for 2030. Resultatgrad er på 0,9% for 2026 og aukar årleg til 1,9% i 2030. EBITA/resultatgrad viser føretakets evne har til å dekkja rentekostnader og årsresultat.

For 2024 var EBITA på 3,2% og resultatgrada på 0,1%. Så langt i 2025 (pr. april) er EBITA på 0,4 % og resultatgraden på -3,1%. Dersom företaket skal oppnå den planlagde resultatutviklinga med tilhørende driftsmargin og resultatgrad i langtidsperioden, krevst det ein stor reduksjon av kostnadsforbruket i drifta.

2.4.3 Investeringar

Grafen nedanfor viser utviklinga i dei totale investeringane saman med utviklinga i likviditet. Den grønne kurva viser likviditetstilgangen når ein tek med seg tildelt driftskredittramme. Driftskredittramme er på 870 mill. kroner.

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 og framover er det same som styret i Helse Førde vedtok i styremøte 22. mai 2025 for ØLP 2026-2030.

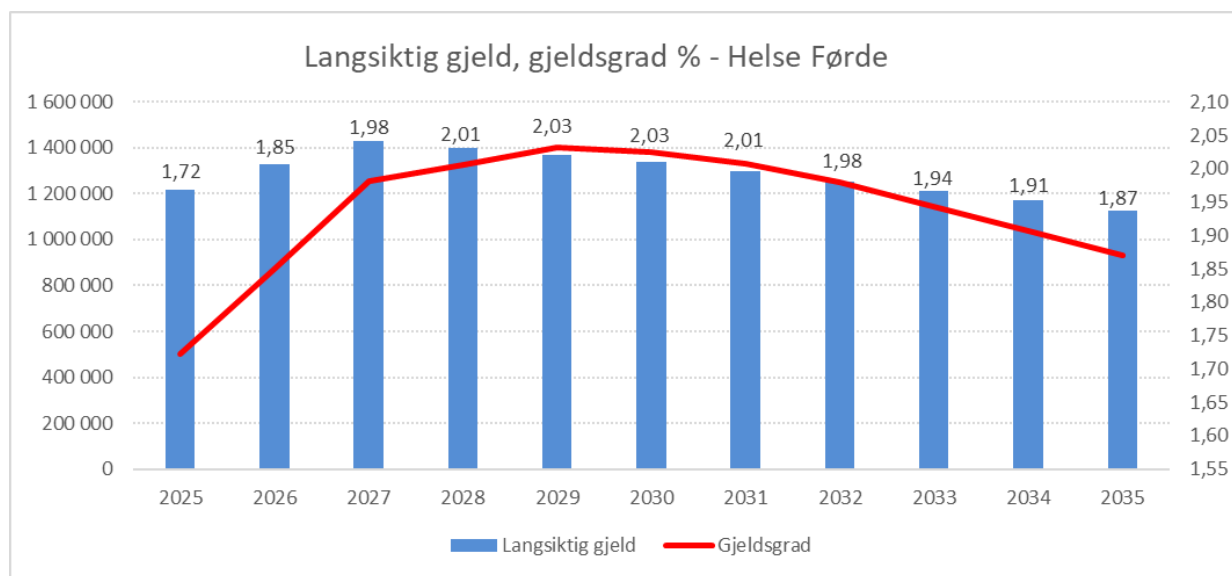
Oversikta nedanfor viser investeringsplanen som ligg til grunn i denne ØLP'en:

Spesifikasjon av investeringar

Beløp i heile tusen kroner	Utvidet LTB periode ved store investeringar										
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Bygg:											
Nye Førde Sjukehus	125 600										
Vestlandslegen/Angabygget		50 000	50 000								
Intensiv/akuttmottak		50 000	50 000								
Uspesifisert					50 000						
Svana inkl teknisk		25 000		0							
Vedlikeholdsinvesteringar	10 000	13 000	13 000	17 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
SUM Bygg	135 600	138 000	113 000	17 000	70 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
MTU											
Nye større investeringar/ CT	0	0	25 000	0	25 000	0	0	0	0	0	0
Vedlikeholdsinvesteringar	25 000	21 000	25 500	26 500	28 500	33 500	33 500	33 500	33 500	33 500	33 500
SUM MTU	25 000	21 000	50 500	26 500	53 500	33 500	33 500	33 500	33 500	33 500	33 500
Anna											
Anna	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
IKT	3 500	4 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
SUM anna	15 000	16 000	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500
SUM investeringar	175 600	175 000	180 000	60 000	140 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000

2.4.4 Langsiktig gjeld

Grafen viser utviklinga i langsiktig gjeld, som vil vere på det høgaste i 2027 med 1,4 mrd. kroner, for deretter å bli redusert gradvis i perioden 2029-2035 i takt med nedbetaling på lån. Liva-bygget var den store milepælen. Gjeldsgraden vil auke i perioden 2026-2030 til 2,03% for deretter å minka.

2.5 Helse Vest IKT

Helse Vest IKT har lagt til grunn ei vidareføring av eit resultatkrav på 1 mill. kroner. Avskrivningane vil auke dei kommande åra frå 480 mill. kroner i 2026 til 560 mill. kroner i 2030 som følgje av eit høgt investeringsnivå. I tabellen nedanfor er det vist ein forenkla kontantstrøm og likviditet dei komande 5 åra.

Kontantstrøm:

Beløp i heile tusen kroner	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arsresultat	1 000	999	1 000	1 000	1 000	1 000
+ Avskrivning/nedskrivning	438 711	478 182	528 171	562 587	575 673	559 307
+/- Endringer i kortsiktig gjeld	-20 000	-20 000	-20 000	0	0	0
+/- Forskjell kostnadsført pensjon inn-/utbetaling	-3 114	-3 000	-2 000	-1 000	0	1 000
= Netto kontantstrøm fra operasjonell aktivitet	416 597	456 181	507 171	562 587	576 673	561 307
- Utbetaling ved kjøp av varige driftsmiddel/bygg	-668 688	-600 501	-570 502	-540 503	-505 504	-470 505
= Netto kontantstrøm fra investering	-668 688	-600 501	-570 502	-540 503	-505 504	-470 505
+ Innbetaling ved opptak av langsiktig lån HOD	0	0	0	0	0	0
+ Innbetaling ved opptak av internt lån	363 600	313 600	213 600	163 600	0	0
- Avdrag/nedbetaling av langsiktig lån HOD	0	0	0	0	0	0
- Avdrag/nedbetaling internt lån	-163 600	-163 600	-163 600	-163 600	-50 000	-100 000
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	200 000	150 000	50 000	0	-50 000	-100 000
= Endring likviditet ekskl. driftskreditt	-52 091	5 680	-13 331	22 084	21 169	-9 198
Likvide midler/driftskreditt 01.01	69 809	17 718	23 398	10 067	32 151	53 320
Likvide midler/driftskreditt 31.12	17 718	23 398	10 067	32 151	53 320	44 122

Investeringene er finansiert ved at RHF-et gir interne lån til Helse Vest IKT.

Investeringar:

Beløp i heile tusen kroner	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bygg - tilgjengelig ramme	0	0	0	0	0	0
Medisinteknisk utstyr	0	0	0	0	0	0
IKT	668 688	600 500	570 500	540 500	505 500	470 500
Anna	0	1	2	3	4	5
Sum investeringar	668 688	600 501	570 502	540 503	505 504	470 505

2.6 Sjukehusapoteka Vest

Sjukehusapoteka har lagt til grunn ei vidareføring av resultatkravet på 9 mill. kroner i perioden 2026-20230.

Kontantstrøm:

Beløp i heile tusen kroner	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arsresultat	0	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
+ Avskrivning/nedskrivning	12 413	24 507	23 384	22 350	23 927	23 699
+/- Endringer i omløpsmidlar	-86 000	0	0	0	0	0
+/- Endringer i kortsiktig gjeld	68 000	0	0	0	0	0
+/- Forskjell kostnadsført pensjon inn-/utbetaling	-7 000	0	0	0	0	0
= Netto kontantstrøm fra operasjonell aktivitet	-12 587	33 507	32 384	31 350	32 927	32 699
- Utbetaling ved kjøp av varige driftsmiddel/bygg	-41 000	0	0	-125 000	-1 000	0
= Netto kontantstrøm fra investering	-41 000	0	0	-125 000	-1 000	0
+ Innbetaling ved opptak av langsiktig lån HOD	0	0	0	0	0	0
+ Innbetaling ved opptak av internt lån	0	0	0	80 000	0	0
- Avdrag/nedbetaling internt lån	-800	-800	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-800	-800	-4 000	76 000	-4 000	-4 000
= Endring likviditet ekskl. driftskreditt	-54 387	32 707	28 384	-17 650	27 927	28 699
Likvide midler/driftskreditt 01.01	20 000	-34 387	-1 679	26 704	9 055	36 982
Likvide midler/driftskreditt 31.12	-34 387	-1 679	26 704	9 055	36 982	65 681

Investeringane som er lagt til grunn for 2026 og 2027 er på 0,- . Det er ca. 100 mill. kroner lågare i 2027 enn det Sjukehusapoteka sjølve har lagt til grunn. Sjukehusapoteka har også lagt inn føresetnad om internt lån frå Helse Vest for å kunne gjennomføre investeringar i utviklingsplanen for sjukehusapoteket i Bergen. Vurdering av internt lån blir gjort i samband med den årlege budsjettprosess, vanlegvis i konsernbudsjettsaka.

Spesifikasjon av investeringar

Beløp i heile tusen kroner	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bygg:						
Utviklingsplan for Sjukehusapoteket i Bergen	8 000		100 000			
Nytt apotek på Ullandhaug i Stavanger	25 000					
Regionalt endoseanlegg i Helse Vest	7 000					
Innreiing produksjonslokaler i Førde	0			15 000		
Utsatt med 1 år			-100 000	100 000	0	
SUM Bygg	40 000	0	0	115 000	0	0
MTU						
Isolator Haugesund					1 000	
Automatisering produksjon				10 000		
SUM MTU	0	0	0	10 000	1 000	0
Anna						
Anna						
SUM anna	1 000	0	0	0	0	0
SUM investeringar	41 000	0	0	125 000	1 000	0